

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan sveder izvenredni modelje in pramika.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrosko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Italijanska pravna fakulteta.

Italijani so v strahu, da pojde italijanska pravna fakulteta spet po vodi. Rečeno je bilo, da bo letošnja jesen dotični zakonski načrt v drž. zboru gotovo rešen in napovedal je to tudi cesarjev prestolni govor. Toda zdaj se kaže, da spet ne bo nič in sicer se pripravljajo Nemci na to, da bi onemogočili italijansko pravno fakulteto. V zadnjih zasedanjih državnega zbora so se Nemci potegovali za italijansko fakulteto in Italijani, ki so sicer bistre glave in jako prebrisani politiki, so verjeli, da se godi to iz prijateljstva do njih in iz spoznanja, da je italijansko zahtevanje opravičeno. Toda takrat so Nemci v drž. zboru neizogibno potrebovali glasove italijanskih poslancev in so se samo zaradi tega zavzemali za italijansko fakulteto. Zdaj pa so postale razmere drugačne. Na krmilu je nova vlada in snuje se nova večina. In ker bo ta nova večina, tako, da italijanskih glasov ne bo potrebovala, pa so Nemci hitro začeli delati zoper italijansko fakulteto. Že koncem letošnjega poletnega zasedanja so Nemci poslanci začeli rovti in provzročili so, da so bili v Inomostu in v raznih drugih krajih shodi, ki so odločno protestirali zoper ustanovitev italijanske pravne fakultete. Zdaj poroča »Zeit«, da so se zastopniki nemških strank na Dunaju dogovorili, da bodo preprečili razpravljanje o fakulteti v jesenskem zasedanju državnega zbora, ker nečejo, da bi bila ta fakulteta ustanovljena na Dunaju med tem ko spet vlada neče, da bi bila ustanovljena kje drugje. Italijani že vidijo, da bo vsa stvar zopet odložena za kdo ve koliko časa. Prepričani so o tem toliko bolj, ker so mnenja, da jim je sedanja vlada nasprotna do skrajnosti. V dokaz tega se sklicuje milanski »Corriere della sera« na usodo italijanske mestne gimnazije v Gorici. »Corriere« pravi, da gorški magistrat glede otvoritve te gimnazije ni dobil od ministerstva na svoje vloge nobene rešitve. Ko je pa potem naznanil, da bo gimnazijo otvoril, mu je vlada dala vedeti, da bo to če treba tudi s silo preprečila. Morda bo usoda italijanske pravne fakultete pripravila Italijane do spoznanja, da jim njihovo zavestništvo z Nemci prav nič ne koristi in da bi veliko bolje izhajali,

če bi iskali sporazumljenja s Slovenci.

Narodno-obrambna enketa v Celju.

Celje, 3. sept.

Danes in včeraj se je vršila v mali dvorani tukajšnjega »Narodnega doma« druga narodno-obrambna enketa spodnjestajerskih naprednih visokošolcev. Sistematično, znanstveno utemeljeno in vodeno češko manjšinsko delo je globoko vplivalo na oni del naše visokošolske mladine, ki je študiralo in še študira v Pragi. Naši mladi ljudje so se učili spoznavati trezno, preračunljivo delo v obrambo in napredok narodnih manjšin. In to delo zahteva kaj več ko znano veselje in navdušenje, prazno prelivanje domoljubnih solz po časopisu in slučajno zbiranje denarja: zahteva temeljito poznanje, da govorimo o naših razmerah, dežele in ljudstva, njegovega in nasproti njegovega gospodarskega, kulturnega in socialnega stanja. Narodno-obrambne enquete naših visokošolcev služijo baš temu namenu. Naša mlada inteligenca poznaj, predno stopi v javnost in dobi priliko praktično vršiti narodno-obrambno delo, razmere in položaj svojega naroda temeljito, da se bode moglo enkrat pri nas ustvariti nek velikopotezni narodno-obrambni program, ki bo morda identičen z našim narodnim programom sploh. A mladi predavatelji, katere smo slišali danes in včeraj govoriti na enketi, so zbrali toliko zanimivega in za praktično obrambno delo porabnega gradiva, da bi zaslužili večjo pozornost naše celjske publike. Čakali bomo seveda še nekaj časa, dokler se bode slovenski celjski mešan brigal za kaj drugega, ko pusto zabavljanje na narodnega nasprotnika — kadar ga nihče ne sliši. Enketo je otvoril v soboto predsednik Kluba slovenskih naprednih visokošolcev v Celju kot prireditelj iur. Franc Hrašovec. Omenil je kratko njen namen in pozdravil zastopnike »Prosvetnih« podružnic v Mariboru, Slov. Bistrici in Celju, »Bodočnosti«, »Triglava«, »Slovenije«, »Krasa«, dunajske »Savce«, »Ilirije«, »Adrijek«, dalje g. nadučitelja Hrena z Mute, potovalnega učitelja Ciril-Metodove družbe Prekorska, združnega tajnika Stiblerja, zastopnike časopisja in celjskih narodnih

društev, dame in ostale goste. V predsedstvo se je nato izvolilo gg. iur. Hrašovec, iur. Brenčič, med. Weixla, iur. Lemeža in abit. Črepin. Pozdrave so poslali akad. društvo »Bodočnost«, fer. »Sava« v Ljubljani, dr. Toplak in nekateri akademiki. Ker hočemo v »Slov. Narod« tekom časa objaviti vsaj v izvlečku najzanimivejša predavanja, jih omenimo v sledečem le kratko.

Prvi je podal vzorno idealen referat »Združništvo in narodna obramba« g. Miloš Stibler. Po njegovem referatu se je zborovanje prekinilo. Popoldne so prišla na vrsto predavanja: nadučitelj A. Hren o narodnostnih razmerah v Zgornji Dravski dolini, iur. Avg. Reisman o narodnostnih razmerah v Zgornjih Slovenskih gorah s posebnim ozirom na fare Sv. Jakob, Jarenina, Cmaurek in Marija Snežna, potovalni učitelj Prekorske o slovenskem šolstvu na Spod. Štajerskem. Zvečer je predaval iur. Vane Radej o državnoborskih volitvah v mestih in trgih ter v obmejnih okrajih. Podrobnosti iz debate in resolucije ne sodijo v javnost.

Danes dopoldne smo slišali skrbno sestavljeno predavanje iur. Fr. Hrašovec o zadnjem ljudskem štetju na Spod. Štajerskem. Nato so se sprejele resolucije in nekateri nasveti, kateri se pošljejo na merodajna mesta. S pristržno zahvalo vsem predavateljem in udeležencem predsednik enketo zaključil z naznanilom, da se vrši prihodnja narodno-obrambna enketa naprednega štajerskega dijaštva prihodnje leto v Ptuj.

Politična kronika.

Predsedstvo državnoborskega češkega kluba ima v sredo sejo. Iz čeških agrarnih krogov poročajo, da se je ta konferenca sklicala vsled iniciative posl. Udržala in sicer z ozirom na v zadnjem času podane, tupatam si nasprotujoče izjave nekaterih čeških poslancev glede češkega deželnega zbora in glede stališča, ki ga naj zavzemajo češki poslanci napram Gautschovemu ministrstvu. Eksekutivni komite češke agrarne stranke je že prej prosil češke agrarne poslance, naj se vzdrže vsake izjave glede vprašanja spravnih pogajanj in bodoče taktike češkega kluba v državnem zboru, da ne postanejo razmere še bolj komplicirane. V sredo se bodo pred vsem posvetovali o na-

daljnem skupnem postopanju čeških strank napram vladi v jesenskem zasedanju državnega zbora. Posvetovali se bodo tudi o šancah češko - nemških spravnih pogajanj. Konkretno bo pa sklepalo o tem predsedstvo čeških deželnih poslancev, ki bo imelo tudi v kratkem sejo.

Grof Aehrenthal je v soboto kot minister cesarske hiše predložil cesarju zakonsko pogodbo nadvojvode Karla Franca Jožefa in princezinje Cite Parmške v potrjenje.

Včeraj se je vršila v Petrovem dvorcu poroka srbske princeze Helene z ruskim velikim knezom Ivanom Konstantinovičem. Poroče se je udeležil car Nikolaj prestolonaslednik in njegove hčerke, kralj Peter in prestolonaslednik, grška kraljica ter grški prestolonaslednik Nikolaj soprogo, črnogorski prestolonaslednik Peter ter knez Conaught. Poleg teh se je udeležilo velikanskih svečanosti tudi mnogo gostov, visokih dostojanstvenikov iz spremstva navzočih tujih vladarjev oziroma njih zastopnikov.

Na Francoskem se vrše velike demonstracije proti vladajoči draginji. V St. Quentinu je razburjeno ljudstvo prevračalo vozove in napravljalo barikade. Na orožništvo, ki je nastopilo proti demonstrantom, so streljali. En orožnik in en kirasir sta bila ranjena. Ministrski svet je izjavil, da ima to gibanje bolj revolucionarnega značaja nego pa gospodarski. Vsled tega bo vlada vse potrebno ukrenila, da se obrani red in svoboda trgovine.

Belgija je oborožila trdnjave v ozemlju reke Maas. To je storila vsled posredovanja Anglije. S tem hoče zadržati eventualni vpad francoskih ali nemških čet. Anglija je dala belgijski vladi mignje, da je najboljšo sredstvo, da se prepreči vojna med Nemčijo, če se Belgija oboroži ter s tem zabrani, da se to dve državi spoprimeta na nevtralnih belgijskih tleh.

Francosko - nemška pogajanja glede maroškega vprašanja so bila vsled boleznih francoskega poslanika Cambona odložena in se bodo šele danes nadaljevala. Vsled tega se je zopet polastila nervoznost javnega mnenja udeležencev držav in so se po-

javile razne kombinacije. V Metz so celo govorili, kakor pravi »Strassburger Post«, da je bil nemški poslanik v Pragi umorjen. Ta vest je vzbudila veliko vznemirjenje. Iz Berlina in iz Pariza so to vest brzojavno dementirali. Pariška »Liberta«, ki je v najožjem stiku z zunanjim ministrom de Selvesom, kritikuje nekatere francoske ministre, ki nočejo priznati instrukcij, ki so se dale Cambonu, kot neizpremenljive, temveč zahtevajo, naj se nemške zahteve natančno preštudirajo. Na Angleškem se pojavlja glede maroškega vprašanja pesimizem. Iz angleškega arzenala v Woolwichu poročajo, da so dobili ukaz, pripraviti vsi municijo za mobiliziranje ekspedicijskih vojaških oddelkov. Četrtilijonov bodo baje takoj poslali v Južno Afriko. Skoraj gotovo edino v ta namen, da se ondotni zaloge dopolnijo za slučaj, če bi se južnoafričansko vojaštvo poslalo drugam. Radi postopanja Nemčije v maroškem vprašanju se je zopet poostrišlo angleško - nemško razmerje. Ne smemo pa tudi pregledati neprijaznega razmerja, ki je zavladalo med Francijo in Španijo. V Franciji in Angliji nič ne skrivajo mnenja, da Nemčija podpihuje Španijo. Pretečeni petek se je v Madridu vršil pod predsedstvom kralja Alfonza ministrski svet. Min. predsednik Canalejas je izjavil, da je pripravljen, da se bodo varovale pravice in interesi Španije v Maroku v pogodbi med Francijo in Nemčijo. Santa Cruz de Mar Pequena mora zasesti špansko vojaštvo in sicer v najkrajšem času. — General Aldavez je sporočil španski vladi, da se je med Kabilo zopet pojavilo protišpansko gibanje. Pričakujejo, da se proti Špancem zopet razglasi sveta vojna. Na Nemškem so v soboto slavili obletnico bitke pri Sedan, v kateri so l. 1870. združene armade nemških držav uničile vojaško moč drugega francoskega cesarstva. V petek pa je stopila v veljavo nova ustava za Elzas - Lotrinsko, ki naj ti dve nekdanji francoski deželi ožje pripoji Nemčiji. Sedanske slavnosti so se vršile v znamenju vsenemskih bujskarij. Vsi ti simptomi kažejo, da bo maroško vprašanje še nadalje v zvezi z drugimi mednarodnimi zadevami netilo vojno razpoloženje v evropskih državah. Francoske kroge je oficijozno poročilo, da je Španija zasleda Ifnis, zelo razburilo. Vsled tega so gotovi krogi zahtevali od francoske vlade, da naj odpove špansko-

LISTEK.

Ljubezen in sovraštvo.

Povest.

(Spisal Anton Antonov.)

Po senožetih je pela kosa cvetlicam in travi smrtno pesem, in zdrava grla veselih koscev so orila zaljubljene narodne popevke. Solnce rumeni žarki pa so se rezko liki tenka ostrina odbijali od svetlih kos. Ob tem času popoldne je drdral osební vlak z Dunaja proti Trstu mimo teh krasnih poljan. Ustavljaj se je zdaj na tej, zdaj na oni postaji. »Vladko, ali prideva kmalu na mesto,« vpraša elegantna gospa poleg sebe sedečega gospoda, ki ji je ljubeznivo zrl v oči. »Se nekaj minut, pa sva v Zavinku,« odgovori nagovorjeni gospod, ki je bil očitno njen mož. »Namah so se mi vrinili vsi oni spomini iz napolpreteklih časov v glavo.« Ni pa še skoraj izrekel teh besed, je že obstal vlak, in sprevodnike je bilo slišati klicati: »Zavinek!« In ona gospa in gospod izstopita. Trg Zavinek se prištevaja najlepšim krajem na slovenskem ozemlju. Na desni in levi ga obroblija sred-

nje visoki hribi z bogatimi črnimi lesovi, na kojih parobkih se liki brez svetlikajo bela letovišna poslopja. Semkaj prihajajo poleti bogataši hladiti si v mestu preveč razgrete živce in tukaj v tem lepem kraju se vrši tudi naša povest.

Asistent Griva je imel dne 15. prosinca 18. nočno službo, postajni delavec Janez pa mu je bil prideljen v pomoč pri službenem izvrševanju.

Po odhodu tovrstnega vlaka št. 900. je šel Griva s postajnega raztirja v svojo pisarno. Stopil je k brzojavnemu aparatu, brzojavil in vse postaje tistega področja odhod vlaka št. 900., potem pa sedel k pisalni mizi.

Janez, ki je imel nekaj opraviti v skladišču, je prišel za deset minut pozneje v pisarno. Postavil je svojo svetilko na umivalnik, ki je stal tik peči, ter pogledal, če je v peči še dovolj ognja.

»Ali naj še zakurim, gospod,« vpraša Grivo.

»Kakor se Vam zdi, da je prav,« odgovori skoraj nevoljno Griva. »Glejte, da ne bo preveč in ne premalo.«

»Tako bo, da bo za Vas prav,« meni Janez, ki je bil zelo ponosen na izrečeno mu zaupanje.

»Janez, jutri dobimo novega načelnika,« se obrne Griva proti Jane-

zu, ko je nehal s pisanjem. »Nocoj izostanejo trije za nas najnadležnejši tovorni vlaki. Časa imate po polnpu dovolj, da spravite pisarno v popoln red. Vse se mora svetiti, kakor beli dan.«

»Torej jutri pride gospod načelnik,« de Janez. »Gospod, saj se že pred polnočjo lahko lotim.«

»Ne, sedaj bi mene motili pri spisovanju dnevnih naznanil, katera moram še pred dvanajsto uro končati.«

»Pa potem, kakor zahtevate, gospod,« reče Janez, vzame svetilko z umivalnika ter odide iz pisarne.

»Sedaj je ura devet,« spregovori Griva, ko pogleda na svojo žepno uro, in jame pisati dalje.

Pol ure je že pisal, in pol ure ga ni nihče motil pri tem delu.

»Tako, sedaj sem gotov,« reče spet Griva proti samemu sebi, zgane dogotovljena poročila in jih dene v zavitek.

Med tem pa pride skladiščni delavec Pahor v pisarno z voznim listom v desni roki in s svetilko v levi.

»Gospod, s katerim vlakom odpošljemo to,« nagovori delavec Grivo, ki vzame list ter ga pregleda.

»Saj je zapisana vlakova številka na listu,« reče skoraj jezo Griva ter pokaže Pahorju mesto, kjer je bil vlak označen. »In s tem vlakom tudi pojde blago.«

»Nisem zapazil, gospod,« se opravičuje skladiščni delavec, vzame list ter hoče oditi.

»Čujte, Pahor! Kje je Janez?«

»Noložene vozove zapisuje.«

»Dobro. Recite mu, naj pride potem k meni!«

»Da, gospod,« mu zatrdi delavec ter že odpre vrata hotoč iz pisarne.

»Še nekaj. Jutri pride naš novi načelnik. Glejte, da ne dobi skladišča v neredu! Ste razumeli?«

»Da, gospod.«

»Tiste tri zabojčke pošljemo z vlakom št. 33. Skrbite, da bodo pripravljene. Ste razumeli?«

»Da, gospod,« ga spet zagotovi Pahor, in gre iz pisarne.

Griva je bil zelo natančen in vesten uradnik. Vse se je moralo zgoditi, kakor je zahteval on, oziroma služba.

»Spet me nekdo kliče,« reče vstaje od pisalne mize ter gre k brzojavnemu aparatu.

»Razumel, Zavinek,« odbrzojavi Griva.

»Zgovoren pri aparatu v Pristranju. Ti, jaz pridem s polnočnim osebnim vlakom domov in z menoj seveda tudi Slamnik in Ržen. Po-zdravljen,« se je glasila brzojavka iz Pristranja.

»Dobro, me prav veseli! Na zdravje,« odbrzojavi spet Griva.

Janez, ki je med tem časom vstopil v pisarno, je čakal Grivo.

»Gospod, Pahor mi je povedal, da me kličete k sebi,« reče Janez ter da Grivi listek z napisanimi vozovi.

»Da. Tako je bilo. Zakurite še nekoliko, potem pa ni treba več pred polnočjo. Ste razumeli?«

»Razumel, gospod,« reče Janez, ter odloži svojo svetilko, katerega ga je spremljala ponoči povsod, pa naj je bil v skladišču, ali v pisarni, ali pa na raztirju. »Gospod, dober gospod je naš novi načelnik, kakor se govori,« govori dalje Janez popravljaje ogenj v peči. »Če je to res, potem bomo imeli pa same dobre gospode na Zavinku.«

»Le ne preveč hvale,« zazdeli asistent Griva.

»Kar je res, ne more biti laž,« reče Janez, ker je vedel, da Grivo njegova pohvala zelo prijetno počuje.

»Mene pristrčno veseli, da nas ima naše delavstvo rado. Kajti le tako si more misliti vsak tukajšnji uradnik, da ni neprijatelj v tem kraju, zlasti, če ga naš Janez pohvali.«

»Kaj tisto,« se nasmeje Janez, in prijetno mu je bilo okoli srca, ker ga Griva toliko ceni. »In če ga Griva tako ceni, kako ga šele drugi upoštevajo, ki so še dosti prijaznejši z de-

francosko pogodbo glede Maroka iz leta 1909 ter si zopet zagotovi proste roke glede akcije proti Španiji.

Perzijski eks-šah Mehmed Ali je zopet dosegel nekaj uspehov in zasedel baje celo severno Perzijo. V Semnanu je prišlo do boja, v katerem je bila vladna vojska porazena. Na bojišču je ostalo čez 100 mrtvih.

Štajersko.

Štajercijanci za Brenčiča. Svoj čas smo na podlagi številnih dokazov, da so štajercijanci, kjer so ubogali parolo vodstva v Ptuj in Ormožu, glasovali za Brenčiča. To našo trditve potrjujejo sedaj ptujski Vsenemci v »Marburger Ztg.«. V zadnji številki čitamo sledeč dopis: »Pri zadnjih državnozborskih volitvah je napravilo vodstvo štajercijanske stranke obrat na klerikalno stran. Izdalo je volilno parolo (pri ožjih volitvah), ki ga je spravila v nasprotju s temeljnimi načeli stranke. Ko se je imelo odločiti pri ožjih volitvah, ali bi naj dali štajercijanci svoje glasove liberalnemu ali klerikalnemu slovenskemu kandidatu, se je odločilo vodstvo »Štajercijance« stranke za klerikalnega. S tem se je kmečko ljudstvo samo oškodovalo. Dr. Ploj je bil poslanec z mnogoletno rutino, ki je vedel pač vse drugače zastopati svoje volilce ko klerikalni Brenčič. Razburjenje kmetov je nepopisno; »Štajercijanci« se je z zadnjimi groši kupovalo in ob nedeljah pridno čitalo, sedaj pa stoji kmetje pred nerazrešeno uganiko: napredna načela, ki so bila včeraj dobra, so danes za staro šaro. Zakaj klerikalni minoritje niso volili pri zadnjih občinskih volitvah? No, torej, ljuba »Straža!« Radi bi samo še slišali, odkod navdušenje slovenskih fajmoštrov in kaplanov za — protestantskega podpredsednika »Südmarke« Rauterja?

Deželni šolski nadzornik Končnik je imenovan za dvornega svetnika in pojde v pokoj.

Kaj bo s štajerskim deželnim zborom? »Tagespost« poroča, da se je podal namestnik grof Clary v soboto na Dunaj. List domneva, da je to potovanje v zvezi s sklicanjem štajerskega deželnega zbora. — Ker je gotovo, da namestnik ni praznih rok, to je brez informacij in dogovorov s strankami, ki so pri obstrukciji v štajerskem deželnem zboru prizadete, so izvajanja, ki jih je nedavno tega priobčil »Slov. Narod« iz dobro poučenega vira o razmerah v Gradcu, tembolj aktualna.

Iz Ormoža. Poročati vam imamo zopet nekaj o plodonosnem delovanju nadrevizorja Pušenjaka na združnem polju. Pri Sv. Tomažu v tukajšnjem sodnem okraju ustanovila se je pred okroglo štirimi leti Posojilnica, v katere načelnik, oziroma nadzorstvo, so sedeli sami politično neuporabljivi možje, med njimi celo tamošnji dekan g. Caf. Ta posojilnica je po zaslugi izvršnih mož v načelniku dobro napredovala in še tudi sedaj vedno lepo uspeva, slaba stran te Posojilnice je bila le ta, da je bila včlanjena pri »Združni zvezi« v Celju in ne pri »Zvezi« v Ljubljani, kakor bi bilo všeč gospodom v Mariboru, oziroma posebno nadrevizorju Pušenjaku. V sled neprestanega hujkanja v klerikalnih listih in na prižnici izstopila je Posojilnica iz »Združne zveze« v Celju v dobri veri, da bo vedno penehala nepotrebna hujskarija. Ker pa Posojilnica ni hotela pristopiti »Združni zvezi« v Ljubljani, se je

hujskarija s podvojeno silo nadaljevala in je o priliki zadnjega občnega zbora nadrevizor Pušenjak s svojimi pristaši zahteval, da mora izstopiti iz načelnstva vseh pet takovskih alogašev tako, da bodo v načelnstvu potem le sami zvezarji, ki bi se na ta način vvelili k polnemu koritu. Grozil je, da se bo v nasprotju s tem slučajno ustanovila takoj konkurenčna Posojilnica. Ker močje v načelnstvu, ki so z velikim trudom in poštvalnostjo ustanovili zavod ter istega lepo uredili, niso hoteli izstopiti iz načelnstva, so se grozno nasprotnikov res izpolnile ter so ustanovili še eno, za občino Sv. Tomaž gotovo potrebno Posojilnico, pri kateri ima prvo besedo mežnar. Ker pa se gospodom pri tej Posojilnici niso izpolnile njihove nade, da bodo takoj posušili staro Posojilnico in napolnili s tam vzdignjenim denarjem svojo prazno blagajno, kličejo o priliki te velike suše vedno na pomoč nadrevizorja Pušenjaka iz Maribora, da bi s svojo hujskarijo izvalil zopet nekaj vlagateljev iz stare Posojilnice in pomagal na ta način svoji varovanici. Tako je v nedeljo, dne 27. preteklega meseca po izvršeni »reviziji« zopet na javnem trgu hujskal ljudi proti načelnstvu stare Posojilnice ter se celo predzneli groziti, da bo naznanil načelnikstvo sodniji, ker ne obrestuje Posojilnica vsem vlagateljem hranih vlog enako. Ker je že imel g. Pušenjak večkrat opraviti s sodnijo in bo še imel gotovo dobro v spominu posebno eno razsodbo s prijetnimi posledicami, skrbeli bomo, da se bo v tej zvezi z njim obrčuna'o. Tako postopa tisti zadržar Pušenjak, ki je na zadnjem občnem zboru »Združne zveze« v Celju pripročel, da bi se opustila vsaka hujskarija proti denarnim zavodom. Seveda to ne bi smelo veljati tudi za njega!

Iz Smartna pri Velenju. Dne 13. avgusta se je po dolgem presledku vršila v Velenju zopet ljudska veselica, katero je priredila podružnica sv. Cirila in Metoda za Šaleško dolino. Veselica vspela je vsestransko prav sijajno ter naši dčni družbi pridobila blizu 300 K dohodkov. Vključ temu, da je dvojen naš sovrastnik skušal veselico prenečeti ali vsaj oškodovati, bil je obisk tako dober, da je bil sleheren prostorček na prostornem Jezovnikovem vrtu zaseden. Nemurji so dan pred veselico brzojavno vprašali okrajno glavarstvo v Slovenjgradu, če je prireditelj naznanjena in vpletli v to vprašanje laž, da je na dnevnem redu tudi slavnostni obhod. Drugi naš sovrastnik je pa dne 13. donoldne razlece svaril občinstvo pred to prireditvijo. Ta trud bi se bili dotični gospodje pač lahko prihranili, kajti nihče ni računal na obisk takih ljudi, ki bi poslušali one brezdovninice, kateri se želijo še vedno skrivati pod krinko »narodnjstva«. Kvečjemu je par fikcijskih kakega njihovega voluna vsled vstopnine padlo v blagajno, kar pa nima pri končnem gnotnem uspehu nobenega pomena. Posetilo je veselico pač kar največ odličnega vnanjega občinstva od Celja pa do Drave tako, da naša edina prava narodna obrambna družba še ne bo propala, dokler bo med nami še toliko zavednih in pravih narodnjakov in naj »slovenski« duhovniki, ki za ljube žedeve groše pomagajo v šulferajnskih šolah slovensko deco germanizirati — v šolah, — v katerih se dan na dan prepevajo pesmi: »Das deutsche Lied« in pa »Die Wacht am Rhein« — poleg tega pa še na mestu, koder

bi morali ljudstvo razlagati verske resnice; a lažje hujkajo proti prirediteljem v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Da se pa take politične protituthe še dramejo naglašati slovensko narodnost — to pa preseneča vsa meje poštenja. Vsek pošteno misleči Slovenec pa naj sam sodi ljudi, ki po načelu g. kaplana Zganka rešujejo slovensko narodnost v Velenju.

Sad duhovniškega hujkanja. Pri Novi Stifiti na kranjski meji pa se svoje ovce fajmošter Ferme. Mož se ima prav dobro, samo to mu greni življenje, da je v vasi šola in da je nadučitelj na tej šoli mož, ki uživa splošen ugled in spoštovanje, a se neče dati komandirati niti od župnika, niti od njegovih podreptnikov. Zato je prišel Ferme ljuto gonjo proti nadučitelju Keleu v časopisih in na prižnici. Sad te gonje je pismo, ki ga je nedavno tega dobil nadučitelj in ki se glasi tako-le: »Kak si upate v naj bi neverne kajtnje dati nazga gospoda Ferme tako dobro bi bilo da bi vas kdo za ušesa potegno. Če bote še kdaj pisali vam šajbe s kamni pobijemo, druga liberalci niste vredni. Ahtate da vam ne polomimo vsega gospod so dobr in — fest liberalci pa še milga kropca ne ste pritepenca pa hudičev blape ste tud kar ste od kod ste se prolekl. Vas nočmo več. Katoliško ženstvo.« — Marijine amačone za »feste« fajmoštra, kdo bi se temu čudil! Nadučitelj je že star, fajmošter pa je mlad in »fest«, povsem naravno, da gori »katoliško ženstvo« samo za tega!

Odlikovanje. Cesar je podelil častnemu šolskemu nadzorniku v Gradcu gosp. Petru Končniku naslov in karakter dvornega svetnika.

Iz Grab pri Središču. Ob priliki poroke gđ. Pepike Kosijevne na Grabu z g. Slavkom Kovačičem, brivcem v Sežani, se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda 7 K 50 v. Prisrčni hvala!

Drobne novice. Kolere sumljiv slučaj pri Mariboru. V Studencih pri Mariboru je zbolel tovarniški ključavničar Južne železnice Jakob Forst. Pojavili so se pri bolniku nekateri znaki kolere. Vendar pa preiskava odpadkov ni dognala te bolezni. — S podstrešja je padel pri Sv. Ani nad Teharjem 6letni Juri Reberski in sicer 4 m globoko. Dobil je smrtonovarne poškodbe. Spravili so ga v celjsko bolnico. — Iz Vranskega poročajo: Tu je prišlo orožništvo nekega Jurja Faturja, ki je pobegnil od 97. pešpolka v Trstu in spotoma izvršil več vlomov. Na Vranskem je prodal nekemu gostilničarju srebrno uro z verižico vred za 15 K. Ker je bila stvar sumljiva, so ljudje poklicali orožnika, ki je Faturja prijel. Našli so pri njem orodje za vlomje. — Iz Gornjega grada pišejo, da je zgorelo te dni v škofskih planinah mnogo oralov zrelega gozda. Zažgali so bojda odpušeni lesni delavci. Škof Maleventura ima malo sreče na svojem gornjegrajskem posestvu. — Imenovan je suplent na mariborski gimnaziji dr. Edvard Dolinšek za pravega gimnazijskega učitelja na gimnaziji v Gorici. — Ustrelil se je v Mariboru zaradi bolezni na srcu 6letni bivši posestnik opekarne v Razvanju Šinko.

Koroško.

Avtomatični budilci v slučaju požara. V Celovcu so napravili osem avtomatičnih budilcev za požarje. Celo napravo, ki bo v kratkem dovršena, izdeluje tvrdka Siemens & Hal-

lavstvom, kakor on, si je mislil Janez in je bil zelo ponosen.

»Janez, še nekaj časa imava prostega,« meni Griva ter se zlekne po divanu prižigaje si svalko.

»Čez petindvajset minut prima-ha vlak št. 907, ki ima precej opraviti tukaj,« de resno Janez.

»Prav imate Janez. In ta čas porabiva midva za majhen razgovor. Sedite na stol! Tu imate cigareto, tamle na oknu pa je četrtina vina, katerega lahko spijete na en dušek. Vaš je od sedaj.«

»Ne, ne gospod, to je preveč,« se brani Janez. Ali z desno je vzel cigareto, z levo pa je segel po četrtinki. »Ne to je preveč, gospod,« se spet otesa; a se ne brani dolgo. Vino spi-je na en dušek in nato, si prižge svalko.

»Ali vam bo kaj žal za gospodo-ma Slammikom in Rženom,« vpraša Griva Janeza.

»Zelo jo bomo pogrešali, ker sta tako dobra gospoda. Kdaj pa zapustita nas?«

»Tako,« meni Janez. »Mlad in zal gospod ste, da malo takih. Naš prejšnji načelnik naj se kar skrije pred vami,« ga hvale-dalje Janez ter presteže vse kazni, ki mu jih je naložilo ravnateljstvo po načelnikovem priporočilu.

Janez je imel povsem drugačno mnenje o teh kaznih, kakor pa njegov načelnik. Bile so mu brezizjemno vse neopravičene in krivične. Zlasti pa je sovražil denarne globe. Te bi se morale po njegovih mislih odpraviti popolnoma. Po prizadevanju dosedanega načelnika je plačal do danes nad petnajst denarnih kazni v znesku desetih kron. Zato je bil zelo vesel, da je odšel stari načelnik že pred enim tednom. Nadomestoval ga je do prihoda novega načelnika adjunkt Zgovoren. In v tem času ni plačal Janez še nobene kazni, za kar je bil Zgovornu zelo, zelo hvaležen. Gotovo ga je imel rajši, kakor svojo ženo, do katere mu ni bilo nikdar mnogo; otroka ni imel nobenega, prijatelj je pa zelo velik. Rad je pa imel te prijatelje posebno tedaj, kadar so mu dajali za pijačo v gostilnah v katerih je zelo rad posedal. Vasoval je pri krčmarjih, pripovedoval svoje življenjske dogodke gostilničarju in gostom in pil le, če mu je kdo ponudil. Sam si ni nikdar kupil vina, dasi ga je ljubil nadvse.

»Mlad in zal, pravite, da sem,« reče Griva. »Mlad sem, to je res. Saj štejemo petindvajset let. Za zalega pa se nikakor nimam. Tudi moje dekle mi ni še kdaj kaj takega očitalo; Janez vlak št. 907 se že čuje. Skoraj bo tukaj.«

Oba vstaneta nato. Janez je še pogledal v peč, Griva pa si je ogrnil pelerino. Potem vzameta vsak svojo svetilko ter gresta na raztirje.

»Na sedmem tiru stoji sedem praznih vozov,« razlaga Griva Janezu. »Te se naj postavi na šesti tir. Na četrtem sta dva naložena voza in pet praznih za premog. Naložena vzame ta vlak seboj, prazne pa se naj spravi na peti tir, kjer je že petnajst takih vozov. Ste razumeli?«

»Da, gospod,« mu pritrdi Janez. Vlak št. 907 je že lezel v postajo. Skladiščni delavec Pahor se je bil že tudi pridružil Grivi in Janezu, kateri mu je narekoval Grivin ukaz natančno tako, kakor ga je sam slišal.

(Daje prihodnjak)

ake po znanem sistemu Morse. Centrala teh budilcev se nahaja na osrednji postaji požarne brambe v Adlergase. S temi budilci pa je zvezane ob enem tudi rešilno društvo in sicer je cela naprava urejena tako, da se lahko pokliče posebej ali gasilno ali pa rešilno društvo. Ko bodo ti budilci dovršeni, odpravijo streljanje v znak požara raz mestni stolp, ki postane s tem brezpomembno.

Nesreča pri kopanju. Utonil je v Zili pri Sv. Mohorju pekovski vajenec V. Ivreza, rojen na Hrvaškem. Deček je bil dober plavalec. Kazal je v vodi zbranim kopalcem razne umetnosti. Pri tem ga je brčkone prijel krč, in ker ni nihče navzočih znal plavati, mu niso mogli pomagati.

Podstrop pod streho. Pri posestvu Pavle Roshbacher pri Sv. Jakobu v okolici Volšperka so odstranjevali delavci leseno ostrešje, kar ga je še ostalo od zadnjega požara. Radi tega se je omajala stranska stena, se zrušila in padla na tla. Spodaj se je pe-ljal slučajno mimo posestnikov sin Ivan Stromberger. Stena je priletela nanj, razbila voz in Strombergerja silno nevarno poškodovala. Prepeljal so ga v bolnico, kjer pa brčkone v kratkem umre.

Primorsko.

Odlikovanje. Cesar je podelil šolskemu nadzorniku g. Franu Matječiču v Trstu red železne krone III. razreda.

Ponesrečen avliatik. V tržaških krogih dobro znan in priljubljen avliatik Mannissero, ki se je posebno odlikoval v tržaškem letalnem tednu, se je ponesrečil v Rimini. Dvignil se je s svojim Bleriotovim enokrovnikom ob pol 6. v zrak. Pri zdrs-lnem poletu iz znatne višine mu je pri obratu odpovedal motor. Posledica je bila, da je priletel stroj z vso silo na zemljo, mesto da bi se bil v loku zopet dvignil. Mannissero je dobil precej težke poškodbe, pretresel si je tudi jako nevarno možgane. Odpe-ljali so ga v bolnico.

Maščevanje odslovljenega usluž-benca. Pri tvrdki Mihael Truden v Trstu je bil v službi tudi delavec Mihael Madon iz Gorice. Ker se je do-gnalo, da je parkrat odnesel iz skladišča precej sladkorja, ga je tvrdka odslovila. Včeraj je srečal Madon na cesti skladiščnega mojstra tvrdke Truden Karla Debeveca, Madon, ki je prepričan, da mu je Debevec največ škodoval, ga je napadel in ga začel na cesti surovo pretepati. Debeveca, ki bi bil dobil težke poškodbe, je rešil stražnik, ki je nasilneža s pomočjo pasantov aretiral.

Usoda vojaškega begunca. Pred štirimi leti je pobegnil od vojakov 27letni Franc Černy, doma na Češkem. Prišel je srečno v Tanger, kjer je vstopil med vstače, ki so se vojevali pod vodstvom Mete Hafid paše proti Francozom. Ko so Francozi razkropili Hafidovo vstaško četo, je prestopil Černy k Palina paši. To četo pa so Francozi zajeli in Černy je bil obsojen z drugimi vstaši v smrt. Prosil je pomoči pri avstrijskem poslaništvu v Tangerju. S pomočjo tega je bil pomiloščen, vendar se je moral vrniti domov. Dospel je predvečernjem, kakor poroča »Bilan-ciac«, s parnikom »Zichy« v Reko.

Iz šolske službe. Kot prava gimnazijska učitelja sta imenovana dr. Edvard Dolinšek, doslej suplent v Mariboru, in dr. vit. Zahony, doslej suplent v Gorici.

Odbitek zemljiškega davka radi toče in suše. Deželni odbor gorški je poslal vsem občinskim upravam okrožnice, da vložijo uradna naznanila glede škode, ki jo trpe posestniki valed toče in suše. Vsakemu ostanilu je treba priložiti izvid komisije, ki se je vršila na licu mesta. Kjer trpi škoda cela občina, ni treba delati teh naznanil za vsakega posebej, marveč skupno za celo občino. Na podlagi teh naznanil se boode primerno škodi zmanjšal oškodovancem zemljiški davek.

Ustavljen laški list. Iz Gorice poročajo, da preneha izhajati laški list »Gazzettino Popolare« v Gorici. Kot vzrok navajajo bolezen prvega ured-nika dr. Adolfa Codermasa.

Avtomobilno vožnjo med Gorico in Solkanom bodo uvedli v kratkem času nekateri podjetni Solkanci. S tem se boode Solkan precej dvignil, kar je veliko vredno posebno za Slo-venec.

Pomanjkanje vode. Od vseh strani Goriške dohajajo razburljiva poročila o pomanjkanju vode. Vsi manjši potoki so izginili, studenci v vodnjakih so se posušili in ljudje vo-zijo po več ur daleč vodo. Tudi Go-rica je že skoro brez vode. Kronberški vodovod je za zasebniki zaprt, iz jav-nih studencev pa smejo zajemati vo-do le v določenem času. Ženske in otroci oblegajo vodnjake po cele ure predno pridejo na vrsto. Da jim mi-ne proje čas nestrpnega čakanja, se večkrat skregajo, čemur slede več-krat cele bitke s škafi in vrči.

Gozdni požar na Krasu. Minoli torek se je vnel borovski gozd iz To-maževce v Malega dola. Gasilec, ki so se vsestransko silno trudili, se je sicer posrečilo ogenj kmalu usta-viti, vendar pa znaša škoda v oči-gled pomanjkanju gozdov v onih krajih nad 50.000 kron.

Zopet vlom na pošti. V noči od 29. na 30. avgusta so vdrl v vlomilci v poštni urad v Korminu. Razbili so več vrat. Odprli so ročno blagajno, iz katere so vzeli 8000 K. Poskusili so odpreti tudi glavno blagajno, kar pa se jim ni posrečilo. Pri tem posku-su se je eden vlomilcev tudi ponesre-čil, ker se poznajo na blagajni veliki krvavi odtisi. Nato so odprli vlomil-ci vsa priporočena pisma in poštne zavoje, v katerih pa ni bilo ne denar-ja ne kakih drugih vrednostnih pred-metov. Vlomilec so že na sledu, vendar pa jih bo težko vjeti, ker so pobegnili pravočasno čez laško mejo.

Velik požar v Sarajevu. V Sa-rajevu se je vnelo večerj veliko skladišče lesa in parna žaga tvrdke Feltrinelli. Ogenj je nastal v strojni-ci in sicer vsled preveč razgretga železnega dimnika. — Požar se je razširil silno hitro po celem skladiš-ču, in dasi je bila izdatna pomoč takoj na mestu, se jim je posrečilo, ogenj omejiti šele čez 3 ure, in si-ker večerj ob 7. zjutraj. Zgorelo je popolnoma veliko skladišče in 7 hiš, v katerih so stanovali uradniki in de-lavci. Vročina je bila pri ognju tako silna, da so se topile železniške trač-nice. Škoda znaša nad pol milijona kron, ki je pa pokrita z zavarovalni-no. Poleg tega je zgorelo tudi veliko eraričnega lesa, tako, da ima erar škodo 100.000 K, ki pa je tudi pokrit z zavarovalnino. Novejša poročila poročajo, da se je vnela v okolici ve-lika vas Hadeici in da preti nevar-nost, da ne bo mogoče ognja omejiti.

Dnevne vesti.

+ Ne boste se izvili! Na vse na-še vesti o čudnih kupcijah »Gospo-darske zveze« je »Slovenec« ves te-den molčal, v soboto pa se je oju-na-čil ter priobčil notico, ki sicer nima ne nog ne glave, a je vendar iz nje razvidno, da so klerikalci po naših razkritjih prav občutno prizadeti in da ne morejo z argumenti ovreči niti ene vesti, ki smo jo javili o »Gospo-darski zvezi«. Mesto da bi točno in jasno odgovorili: 1. če je res, da so sedaj v dobi, ko je že v doglednem času pričakovati pomanjkanje krme, sklenili pogodbo za izvoz 1000 vago-nov sena iz naše dežele; 2. če je res, da še sedaj hodijo agentje »Gospo-darske zveze« okrog po kmetih ter kupujejo seno in 3. če je res, da je »Gospodarska zveza« potom pred-prodaje zavezala kmete v vrhniškem okraju, da ji morajo prepustiti me-terski stot sena po 3 krone in da ne-čejo kmetje sedaj, ko je cena krme poskočila že na 6 K 50 v, mčesar ve-deti o teh predprodajah, se zvijajo kakor gugalja in se skušajo spraviti iz zadrege edino s tem, da si naše vesti o »Gospodarski zvezi« baje sa-me nasprotujejo. »Slovenec« piše med drugim: »Ni še teden potekel, kar je »Narod« prijemal »Zvezo«, češ, da seno skupuje in sicer po taki ceni, da bo imela sama par stotiso-čev izgube in da bo vrhutega še v deželi sena zmanjkalo. Predvečernj-njim pa pripoveduje, da »Gospodar-ska zveza« kmete odira, ker je z nji-mi ob bogati košnji napravila pogod-bo, po kateri so kmetje dolžni njej meterski stot sena po 3 K prodati, dočim znaša sedaj cena 6 K 50 v. Iz teh poročil se vsakdo lahko prepri-ča, kakšnega medveda »Slov. Nar.« vsak dan svojim bralcem natveza.« Le počasi »Slovenec« Jaka, iz na-ših poročil se lahko razvidi samo to, da je »Gospodarska zveza« prevzela dobavo 1000 vagonov sena po 5 K 50 v meterski stot, to kupujejo pa je sklenila takrat, ko je v predprodaji kupovala seno po vrhniškem okraju po 3 K meterski stot. Takrat je seve-da računala pri dobavi na dobiček, toda sedaj je šel tisti dobiček ribam gost, zlasti ker si bodo tudi kmetje v vrhniškem okraju premislili, da bi dali sedaj »Gospodarski zvezi« seno po 3 krone, ko ga lahko prodajo po 6 K 50 v. Ali ni tako klerikalni gos-podarski strokovnjaki?

+ Iz prisilne delavnice se je iz zanesljivega vira razvedela zanimiva stvar. »Kdor ni z nami, naj se ga iz-korističa.« Tako se je izrazil dr. Lam-pe napram nekemu nadpazniku. To je torej načelo dr. Lampeta. Kot de-želni odbornik bi moral biti pravi-čen in nepristranski in se zavedati, da je služabnik vsega ljudstva. Iz te izjave pa je tudi spoznati, kake na-klepe ima klerikalni deželni odbor. Ker klerikalizem pravičnim in po-štenim potom ne more zmagati, pa izrablja deželni odbor in hoče z na-siljem in z brutalnim uničevanjem v nečloveških in nezaslišanim teroriz-mom pobiti in ugonobiti vse, kar se mu ne ukloni. Katoliški duhovnik, ki bi moral dajati lepe izgleda ter učiti ljubezen in spravo, prijaznost in pri-

zanemljivost med ljudmi, pa kaže ne-
človeške lastnosti in grozi z uniče-
njem vsem onim, ki niso njegovega
mišljenja. Nekaj nečuvencev je, kar
si upa ta dr. Lampe. Njegova nasil-
nost kaže npr. propadlost duhov-
ske stranke in se bo nad duhovščino
še kruto masčevala, kajti za vse, kar
počenja dr. Lampe in njegovi kom-
panjoni, je odgovorna duhovščina,
ki jih je spravila na krmilo.

— **Klerikalci proti Ljubljani-
nom.** Poročajo nam, da hodijo po
Ljubljanski okolici klerikalni emisar-
ji, ki hujskajo kmete, naj bi Ljubljan-
skemu mesarjem ne prodajali nobene
živine, češ, da bodo kasneje klerikal-
ci to živino za veliko višjo ceno ku-
pili. Ljubljanskim mesarjem bi na-
svetovali, naj skušajo dognati, kdo
so dotični ljudje, ki na tako brezve-
sten način ščuvajo kmete, in jih naj
potem takoj naznanijo oblasti. Ni
vrag, da bi se tudi tem ljudem ne
dalo priti do živega.

— **Iz deželne odbora.** Deželni
odbor se izreka proti zasedanju de-
želne zbornice v mesecu septembru.
Zasedanje bo torej še le meseca janua-
rja 1912. — Stavbni praktikanti se
imenujejo: Kosmač, Karlicky in Va-
nek. — Družbi za varstvo otrok v
okrajni ljubljanski se dovoli podpo-
ra 2000 K. — V cestni odbor višnje-
gorski se pokliče Jože Erjavce, žu-
pan v Dragi. Pogorelec na Kalu se
dovoli 5320 K; onim v Mokronogu se
bo podpora po izvršeni regulaciji do-
ločila. Pogorelec v Tomaževih vasi
se določi 3000 K. — V Poljanah nad
Škofjo Loko se s pritrditvijo deželne-
ga šolskega sveta odpravi četrti raz-
red na ljudski šoli.

— **Občni zbor »Glavne posojil-
nice«**, ki bi se bil moral vršiti včeraj
popoldne, je bil zaradi preslake
udeležbe nesklepčen. Da se člani
»Glavne posojilnice« in oni, ki so
vpisani kot člani ne zanimajo bolj
za delo likvidacijskega odbora, je
vsekakor slabo znamenje. Vsaj po
informacijah, kako stoji šansa sedaj,
bi se bilo izplačalo marsikomu priti.

— **Občinske volitve v Vipavi** —
Napredna zmaga. Iz Vipave smo do-
bili včeraj popoldne to - le brzojav-
ko: »Pri občinskih volitvah so bili
klerikalci poraženi.« Volitve so bile
v soboto. — Pričakujemo natančnej-
ših poročil, pripominjamo pa, da je
bila Vipava dosedaj v klerikalnih
rokah.

— **Čedalje lepše!** Iz Zeleznikov
se nam piše: Naš župnik Marčič,
okrajni glavar Schittig in orožniški
ritmister Zeller so se zakleli, ugo-
niti vse, kar brezpogojno ne trobi
v njihov rog. Dokaz naslednje: Pred
kratim se je vršila javna telovadba
železniškega »Sokola« na trgu pred
cerkvi. Županstvo je hotelo telo-
vadbo preprečiti in zahtevalo od te-
lovadbo gledajočih orožnikov pomo-
či, katero so pa slednji odkrili iz eno-
stavnega vzroka, ker intervenirati
sploh niso smeli, ker se mir najmanj
ni kalil. Toda človek obrača, župnik
Marčič pa obrne. Romala je v Kranj
evadba, spisal jo je župnik, podpisalo
županstvo, v kateri se razklada gre-
he naprednjakov, »demonstracij«
orožnikov, in se kot konec zahteva
samo še razpust železniškega »Soko-
la«. Zetev je takoj sedel: čez nekaj
dni je prišel v Zeleznike ritmister
Zeller in šel v naš — farovž, kmalu
nato pa glavar Schittig in šel k —
Čoču. In sedaj pride najlepše! Ko-
maj sta ta dva moža postavila odšla,
že so naši klerikalci pripovedovali
okrog, da bodo »šentariji« prestavlje-
nje, da nekateri so celo vedeli kam.
In res, dva gospoda orožnika sta se-
daj prestavljena, in sicer g. postaje-
vodja in njegov tovariš — stražmoj-
ster, ki je dobil povelje, da ima oditi
v 24. urah. Res, ritmister Zeller ni
sastonj dobil papeževga križca in
glavarju Schittigu, ki s polnim pa-
rom drvi za njim, ne bo odšel. Svetu-
jemo mu samo, naj si da, kadar ga
dobi, obesi na vsako stran po enega
zadavljenega liberalca. — Tako se
postopja za naprednjaki pri nas, tako
drugi, to pa zato, ker smo preveč
obzirni.

— **Iz idrijskega dopisnika »Naše Mo-
či«** v zadnjem času kar tekmuje
v kovanju laži o gospodarstvu in občini
pod napredno upravo. Neizpodbitna
resnica je, da klerikalci niso ničesar
storili za razvoj idrijskega mesta,
marveč pustili mesto v popolni za-
nemarnosti, vse kar ima danes
Idrija je izšlo iz naprednega občin-
skega odbora. Tega izpodbiti kleri-
kalni dopisnik s stvarnimi dokazi ne
more, pa po svoji stari in vkoreninje-
ni navadi brezsrčno razvija najoč-
vidnejša dejstva. Najpričubnejše je
dopisniku »Naše Moči« očitanje dol-
ga. Dolg, dolg in dolg, se čita v vsa-
ki vrstici. Dejstva pa govore, da je
imela občina idrijska leta 1896 čiste-
ga premoženja, mestni zaklad 75.649
kron 96 vin, ubožni zaklad pa 14.597
kron 98 vin — 90.247 K 94 vin.; kon-
cem leta 1910 pa je znašalo čisto pre-
moženje občine pri mestnem zakla-
du 117.483 K 08 vin., pri ubožnem
58.570 K 65 vin., ali skupaj 176.053
kron 73 vin., torej za okroglo 86.000
kron več, kakor ob času, ko so pre-

vzeli naprednjaki upravo občine od
klerikalcev. In kaj se je vse v tem
času izvršilo, klerikalci pa ne morejo
drugače pokazati, ko popravijo cerkev
Sv. Križa in tako klavnic, da je dan-
es nerabljava. Laž je, da se je zadol-
žilo ubožni zaklad, ki v resnici nima
niti vinarja dolga. Dopisnik »Naše
Moči« naj ne pozabi izreka: »Laž ima
kratke noge!«

— **Liberalci so tudi zgodovinar-
ji.** Pod tem naslovom piše »Sloven-
čev« idrijski novičar: »Tam nekje so
obesili v trajen spomin podobo neke
zginule (prav po Oswaldovski!) li-
beralne kapacitete, za katero preli-
vajo še vedno krokodilove solze.«
Klerikalna zloba, ki ne pusti nobene
stvari na miru, ima v mislih foto-
grafično sliko pokojnega c. kr. rud.
svetnika Karla Svoboda v občinski
pisarni. Pokojnik, rodem Čeh, je bil
dolgo vrsto let član idrijskega ob-
činskega odbora in je s svojo izred-
no strokovno zmožnostjo veliko ko-
ristil idrijski, pa tudi okoliškimi ob-
činam. Bil je eden najmarljivejših
članov stavbnega odbora in mnogo
svojega dragocenega časa je posve-
til blagru idrijske občine. Pridobil
si je torej mnogo zaslug za razvoj
idrijske občine in skromna hvalež-
nost je, da visi njegova slika v ob-
činski pisarni. Bil je zvest svojem
slovenskemu rodu in kot navdušen
Slovan je v prvih letih svojega biva-
nja pomagal tudi k narodni vzbuj-
i Idriji. Napram delavstvu je bil na-
klonjen in ohranilo si ga je v naj-
boljšem spominu. Kot visoko na-
obražen in samostojno misleč mož
samoumljivo ni klonil pred Oswald-
ovo ošabnostjo, zato so ga klerikal-
ci sovražili in denuncirali, kjerkoli
so mogli. Toda škodovati mu niso
mogli, ker je bil vreden uradnik. Ta
klerikalni napad na pokojnega svet-
nika Svoboda kaže zopet vso zagri-
zenost in strupenost tiste idrijske
klike, ki krivi svoj hrbet pred siro-
vostjo in neotesanostjo c. kr. katehe-
ta Oswalda. Kaj neki pravijo k tem
napadu oni češki uradniki, ki
družabijo Oswaldu! In ta klerikalna
doslednost! Dekan Arko pa se ni sra-
moval pisati nemško (!) pismo tašči
pokojnega Svobode ter mu prositi
za glas pri občinskih volitvah. Čast
takim kavalirjem!

— **Iz politične službe.** Okrajni
nadkomisar, dosedaj dodeljen mini-
strstvu za notranje zadeve Seb. grof
Giovaneli pl. Gerstburg v statusu
kranjske deželne vlade je imenovan
za okrajnega glavarja.

— **Iz mestne šolske službe.** Ljub-
ljanski magistrat je imenoval, spo-
razumno z naučnim ministrstvom,
bivšega suplenta na mestnem dekl-
škem liceju gosp. Josipa Berčeta za
pravega učitelja na omenjenem za-
vodu.

— **Iz šolske službe.** Okrajni šol-
ski svet v Litiji je imenoval prov.
učiteljico v St. Vidu pri Zatičini
Marto Heren kot tako za dvorazred-
nico na Polico; dovršenega učite-
lja Ljubička Lovrenca Jevnikarja pa v
St. Vid. — Okrajni šolski svet v Po-
stojni je imenoval dovršenega učite-
lja Ljubička Leo Cepudra za prov. učite-
lja na trirazredno ljudsko šolo v
Zagorje. — Okr. šol. svet v Novem
mestu pa je imenoval dovršenega
učitelja Ljubička Ivana Škufca za prov.
učitelja na štirirazredno ljudsko šolo
v Žužemberku. Gdč. Ana Rakovec v
kočevskem okraju je imenovana za
suplentinjo v Starem Kotu, gdč. Ol-
ga Verbič pa za Sodražico.

— **Odlični gosti.** Naše uredni-
štvo je posetil g. Dragutin Fran-
ić, gimnazijski profesor iz Gospi-
ce. Profesor Frančić je znan kot pi-
satelj monumentalnega dela »Plitvič-
ka jezera i njihova okolica«, dela, ki
je edinstveno te vrste na vsem slo-
vanskem jugu. Kdor je že videl Plit-
vička jezera ali kdor si hoče šele
ogledati te bisere hrvaških zemlj,
naj ne zamudi, da bi si ne nabavil te
znamenite knjige, ki jo je tudi nem-
ška kritika proglasila za edinstveno
svoje vrste. Profesor Frančić je po-
taval sedaj v znanstvenih namenih po
dalmatinskih otokih, a tudi v Ljub-
ljano je došel v naučne svrhe. Iz
Ljubljane se napoti v Trst.

— **»Slovenčev« napad na sloven-
ske umetnike.** Resnici na ljubo naj
bode povedano, da notice »Umetni-
ška razstava na Bledu« v našem li-
stu z dne 30. avgusta, o kateri »Slo-
venec« trdi, da jo je napisal eden iz-
med znanih modernih slovenskih
umetnikov ni napisal noben sloven-
ski umetnik.

— **Za cvetlični dan se vrše veli-
ke priprave.** Pretekli četrtek so se
sestale ljubljanske narodne dame in
si izbrale »odbor za cvetlični dan v
Ljubljani«. Cvetlični dan se je dolo-
žil na 24. septembra. Kot pravilo se
je sklenilo, da vsaka sodelujoča dama
prispeva 200 cvetlic, če mogoče sve-
žih, drugače pa umetno narejenih.
Ker se je priglasilo tudi mnogo go-
spodičen, ki bi izdelovali papirne
cvetke, se prosijo te, da takoj prično
z izdelovanjem najboljših aster in
marjetic. Zelo važno je tudi, da pri-
tegnemo deželo k prireditvi. Zato
prosimo vse Slovenke, naj pošljejo

kolikor mogoče cvetice »odboru za
cvetlični dan« v razprodajo, ali pa
same osebnost pridejo sodelovat. Vse
priprave in dopise v tej zadevi je na-
slavljati na »odbor za cvetlični dan«
v Ljubljani.

— **»Glasbene Matic« podoknica
in poslovilni sestanek.** Z enakim ve-
seljem je proslavil pevski zbor Glas-
bene Matic predpokočni dan gdč.
Pavle Boletove in g. prof. A. Lovšeta,
s kakršno ganljivo iskrenostjo se po-
slavlja od svoje prve pevke in dra-
gega pevskega tovariša. V soboto,
2. t. m. zvečer je moški zbor Glasbene
Matic pod nevestnim oknom v Go-
rupovi ulici priredil podoknico, pri
kateri je pel pod vodstvom gospoda
Z. Prelovca Sattnerjevo »Lastovki v
slovo«. A. Hajdrihovo »Pri oknu sva
molče slonela« in »Ljubica, pojd z
menoj«. Mnogobrojno občinstvo je
aklamiralo zbor, ki je poklonil gdč.
nevesti lep šopek. Temu je sledil pre-
srčen, pravi »maričarski« sestanek v
slovo mlademu paru, ki se preseli v
Novo Mesto. Po nazdravniem govoru
ga svetnika in gimn. ravnatelja dr.
Bezjaka so sledile slovenske koncertne
pesmi, vmes pa so govorili še gosp.
dr. Pavel Groselj, v imenu ženskega
zboru gdč. A. Maličeva, za moški zbor
je govoril g. Rape, ki je dobro opisal
umetniško delovanje gdč. P. Boletove.
Tem je sledila lepa zdravica nevesti-
nega strica g. Boleta iz Sušaka-Reke
in zahvala g. prof. Lovšeta. Odkrito-
srčno prijateljstvo in hvaležna udanost
pevsko-umetniškemu paru je vodila to
skromno ali krasno proslavo, tako, da
so številni navzoči prijatelji navdušeno
vzklikali: »Resnično, lepo je biti
Matičar!« M. N.

— **Umrl je v Ljubljani znani in pri-
ljubljeni posestnik in podjetnik Simon
Treo v starosti 56 let. N. v. m. p.**

— **Za pogorelec v Mokronogu** so
priredili v soboto zvečer na vrtu Franc
Novakove gostilne na Rimski cesti
otroci Jože in Ida Marčan, Pavel No-
vak, Mirko Černe, Marta Blaž, Srečko
Stavt in Ant. Mancini igro »Zupanov
sin. Predstava je vrgla 15 kron, ka-
teri znesek se je izročil upravnistvu
našega lista. Take prireditve moremo
samo pohvaliti.

— **Jurčičeva tridesetletnica.** Dne 8.
septembra priredi dolenjski dijaštvo
na Muljavi, rojstni vasi Jurčiča, ve-
liko veselico, spojeno z igro »Deseti
brat«. Igra sama je kakor nalašč iz-
brana za veselico, ker se dejanje vrši
v okolici Muljave in ker je prirejena
po romanu pisatelja Jurčiča. Poleg
igre pa bo preskrbljeno tudi z drugi-
mi zabavami, kakor srečolovom, ša-
ljiivo pošto i. t. d. Kdor pa ne bo za
vse to, se bo pa lahko okrepčal z je-
dili in pijačo gostilničarja g. Hoče-
varja, ki mu bo gotovo postregel z
največje ljubeznostjo. Tako se bo
torej tu lahko zabavalo staro in mla-
do, vsak bode našel razvedrila. Pri-
pomnimo, da se ne bo odiral s cvet-
kami ali s čim drugim, kar je žali-
bog pri mnogih naših veseliceh na-
vada. Torej kdor se hoče enkrat res
dobro zabavati, naj prihiči 8. septem-
bra na Muljavo; že zaradi lepe lege
kraja samega mu ne bo žal, da je šel.
Ljubljance se pripeljejo najlažje
z vlakom, ki gre iz Ljubljane ob 3/4.2.
in se peljejo do postaje Zatična, ka-
mor dospejo ob 1/4.4. Od tu pa v vo-
zovih ali peš na Muljavo. Pot je lepa
in hoda je samo pol ure. Zvečer pa s
sedmim vlakom nazaj. Kdor ima čas,
lahko ostane čez noč, kajti vlak gre
jutraj že ob 7. in je v Ljubljani ob
3/4.9. Čisti dobiček je namenjen dija-
škemu podpornemu društvu v Pragi.

— **Sumljivi požari.** Ivan Höglar je
posestnik v Kukovem na Kočev-
skem. Pogorel je že parkrat, pa
vedno takrat, ko se je bil dal malo
popreje visoko zavarovati. Tudi lani
spomladi je dal zavarovati poljske
pridelke zelo visoko in okoli kresa je
zopet pogorel. Slučajno je prišla mi-
no orožniška patrulja, ko je ogenj
še izbruhnil. Videla je, da je v go-
rečem gospodarskem poslopju komaj
en koš sena. Höglar bi bil gotovo tr-
dil, da ga je bilo par sto totov in bi
bil potegnil tudi za seno zavarovalni-
cino. Zdaj se zanimajo orožniki
tudi za prejšnje požare, ki so vseka-
ko sumljivi.

— **V Kamniški Bistrici** bo due 11.,
12. in morebiti 13. t. m. veliki lov na
divje koze, naj torej planinci in hri-
bolci te dni opuste hojo po teh pla-
ninah in hribih, da se ne pripeti kaka
nesreča.

— **Trata za mokronoške pogorelice.**
Traško omizje pri g. Jožefu Hafnerju
je nabralo na poziv vrle gostilničarke
gosp. Hafnerjeve za mokronoške po-
gorelice svoto K 38.—. Pozivu so se
odzvili g. Flora Caleari K 2.— in g.
C. Hafnerjeva sama 11 K, dalje Fran-
ca Caleari K 10-10, I. Molan K 5.—, R.
Kislinger K 2.—, Komp K 1.—, Pre-
šern K 2.—, Križaj K 1.—, Fr. Alič
50 vin., Jož. Volčič 40 vin., Jož. Star-
man 40 vin., Fr. Langerholc, hlapec
pri Hafnerju 60 vin., in vrli gostilničar
»Joško« še posebej K 2.—. Dobroduš-
nim darovalcem srčna hvala. Kdor hi-
tro da, dvakrat da. Živeli!

— **Surovost in predrznost nem-
ških vojakov.** Pred par dnevi se je

peljal z vozom neki ugleden gospod
domaćin iz Trate v Skofjelo. Med
potjo je dohitel na cesti pijanega
ulanca, za katerega se seveda še bri-
gal ni. Ulanec pa je stopil naenkrat
k vozu in začel upiti: Anhalten, ich
wer' a mitfahren! Gospod mu je pri-
jazno odgovoril, da to ne gre. Ker pa
je ta le silil v voz, ga je voznik po-
tisnil od voza in pognal konje v dir.
Sedaj je pa začel ulanec upiti in kri-
čati. Pograbil je tudi kamenje in ga
metal za vozom, kar je bilo silno ne-
varno. To surovo početje je sevedo do-
tični gospod naznanil in umestno bi
bilo, da vojaška oblast tega suroveža
občutno kaznuje, kajti drugače zmo-
glo pri pod tiranstvo tujih in tudi najniž-
jih vojakov na naši lastni zemlji.

— **Poroče.** Danes se je poročil na
Bledu g. Anton Lovšeta, profesor v
Novem mestu, z gdč. Pavlo Bolet-
ovo. Čestitamo. — V Hloubčetu
pri Pragi se je v soboto poročil g.
Alfonz Hrovatin z gdč. Mařenko
Strosovo. Bilo srečno.

— **Umrl je v St. Petru na Notranj-
skem lesni lrgovec in posestnik gosp.
Medica v starosti 69 let.** Pokojnik
je bil oče znane narodne rodovine no-
tranjske in je vžival v vseh krogih
splošno spoštovanje. Bodi mu prijazen
spomin!

— **Novo mesto.** Za sekundarija v
ces. Elizabetni bolnici v Novem mestu
je imenovan g. dr. Mirko Čerňič.

— **Oseba vest.** V Zagrebu se je
poročil dirigent splitske podružnice
Ljubljanske kreditne banke g. Emil
Kramer z gospodično Pavlo Trautner-
jevo članico kr. hrvatske opere. Gdčna
Trautnerjeva, ki je bila ljubljenska za-
grebske publike, se je v četrtek kot
Mignon poslovala od gledališča, pri
kateri priliki je bila predmet navdu-
šenih ovacij. Novoporočencema obilo
sreče.

— **S plesišča.** Ko je šel v soboto
zvečer v neki gostilni v šentpeterskem
predmestju nek delavec plesat, se usede
na njegovo mesto nek drug gost. Ko
je bil prvi s plesom končan in se po-
vrne nazaj k mizi, se je začel med
obema zaradi sedeža prepri, naposled
sta se pa zgrabila ter pri tem zdrobila
stol. Ker plesaic pa le ni miroval, so
ga postavili pod kap.

— **S ceste.** Sinoči je neki izvošček
po Trubarjevi ulici tako naglo in ne-
previdno vozil, da je zadel in podrl
nekega uradnika, čez katerega je šel
konj in voz, pri čemur je pa k sreči
zadobil na glavi, rokah in nogah le
lahke telesne poškodbe. Izvošček je
mesto, da bi se bil za nesrečo zanimal,
ponesrečenca oštel, nato pa zdiral
dalje.

— **§ 11.** se je sinoči točno držal nek
gost v Florjanski ulici. Ker ga je imel
že dovolj pod kapo in je postal preveč
hud, mu gostilničar ni hotel dati več
pijace, marveč ga je mirno postavil pod
kap. Razgrajajoč je pa pri tem gostil-
ničarja udaril po glavi, naposled mu
je pa še pri vratih razbil 2 K vredno
šipo.

— **Nesreča.** Ko je v soboto popoldne
grof Viktor Lichtenberg v svojem sta-
novanju snažil nabit samokres, se mu
je ta sprožil in mu je krogla obtičala
v desnem rebro. Odpeljali so ga z re-
šilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Božjast je vrgla včeraj dopoldne**
na Valvazorjevem trgu mestnega ubožca
Ivana Tumo, katerega so prepeljali z
rešilnim vozom nazaj v ubožnico.

— **Izgubila je podobarjeva žena**
Marija Epichova zeleno denarnico z
manjšo vsoto denarja. — Delavec Fran-
Fon je izgubil dva bankovca po 10 K.
— Trgovca g. Hinko Petrič je našel
denarnico z manjšo vsoto denarja.

— **Poprava.** V rubriki izpred sodišča
smo prinesli 1. t. m. pod naslovom
»Poskušeno posilenje« obravnavo proti
Jožefu Pavšiču. V sklepnem stavku se
mora seveda glasiti tudi ime Jožef
Pavšič in ne Janez Pavšič, kar s tem
popravljamo.

Narodna obramba.

— **Sentjakobsko-trnovska moška**
podružnica družbe sv. Cirila in Me-
toda je praznovala pri Babiču na Do-
lenjski cesti nasproti vojaškega stre-
lišča svojo petindvajsetletnico. Vrt za
hišo s paviljonom na svoji južni strani
je kakor nalašč za take intimne vese-
lice, oddaljen od prašne ceste in zve-
davih oči. Za intimne veselice je eden
najbolj primernih prostorov na Do-
lenjski cesti, včeraj pa je bil vrt celo
premajhen, zbralo se je namreč toliko
občinstva, da je v kratkem zmanjkalo
miz in stolov, vendar pa to ni vpli-
valo na veselo razpoloženje zbranih
prijateljev podružnice. Kakor vedno
pri podobnih prireditvah pa imajo po-
leg veselicega odbora največjo za-
slugo, da je veselica tako lepo uspeła
požrtvovalne narodno zavedne dame,
ki so v zavesti, da prihaja njih poži-
rtvovalnost v dobro sto in sto sloven-
skim otrokom, žrtvovali celi popoldan
in velik del večera narodni stvari. V
paviljonu za vino v buteljkah, slaščice
in kavo je načelovala g. Bergantova,
v paviljonu za pivo g. Smolčeta, v
paviljonu za jstvine g. Stokova in

v vsemkem cvetlicnem paviljonu ga.
Ribernikova. Mnogo pripomogel je a
zabavi tudi srečolov in domžalskk
godba je v svoji priznani neumornosti
tudi pripomogla k lepemu uspehu
veselice. Pri tej priliki pa je treba še
posebno omeniti pevsko društvo »Ljub-
ljanski Zvon«, katerega člani se pri
vsaki priliki, kadar je treba kako ve-
selico povzdigniti z lepo domačo pes-
mijo, radevolje odzovejo povabilu.
Velik del zasluge na tako lepo uspehi
prireditvi gre tudi njim.

— **Ciril-Metodova podružnica za**
Vič, je imela sinoči na obširnem vrtu
gostilne »pri Ani« (A. Škerlj) vrtno
veselico, ki je zbrala velik del zaved-
nih Vičanov, pa tudi veliko Ljubljan-
čanov pri neprisliljeni zabavi. Veselica
je bila tako dobro obiskana, da je bil
v popoldanskih urah človek v zadregi,
kje bi si odpočil. Nudila pa je tudi
toliko raznovrstne zabave, da je prišel
vsak na svoj račun. Videli smo resno
in smoteno delo krepko razvijajočega
se viškega Sokola, ki je v svoji po-
žrtvovalni narodni zavednosti mnogo
pripomogel k tako lepemu uspehu
veselice. Telovadili pa so viški Sokoli
na drogu in na bradli. »Zarja« iz
Rožne doline je zapela več dobro
ubranih pevskih točk in s tem mnogo
pripomogla, da se je tako lepo raz-
vila zabava. Podružnica je lahko za-
dovoljna s to svojo prireditvijo, ki ji
je gotovo naklonila mnogo novih pri-
jateljev.

Društvena naznanila.

— **Napredno politično in izobra-
ževalno društvo za dvorski okraj**
je priredilo včeraj veliko vrtno veselico
pri Novaku na Tržaški cesti, ki se je
je udeležilo tako izredno mnogo ob-
činstva, da se je ljudstva zlasti v
poznejših urah kar trlo in da je bilo
težavno preiti se skozi to gor in dol
valoveče morje. Klub temu je bila
zabava ves čas zelo animirana in po-
strežba, ki je bila zvezana z velikimi
ovirami, zelo dobra, dasiravno bi bilo
kazalo napraviti več točilnic. Ta vese-
lica političnega in izobraževalnega
društva za dvorski okraj je zopet po-
kazala kako umeva ne samo dvorski
okraj, marveč tudi sosedni Vič in
Rožna dolina prepotrebno politično
delo. Društvo pa je pokazalo s to
prireditvijo tudi, da zna dati svojemu
smotrenemu delu za politično ojačenje
tudi krepak akcent v družabnih prire-
ditvah. Prireditve sama je nudila vsa-
kemu kar je kdo zaželel, bila je tu
godba, bil je ples, srečolov z bogatimi
in krasnimi dobitki, bili so komični
nastopi, z eno besedo vse, kar si je
mogel kdo želeti; tudi petja ni manj-
kalo in vedno iznova so se oglašali
kvarteti, seksteti in celi zbori na vseh
koncih in krajih. V paviljoni, ki so
bili postavljeni v prostornem salonu
in zelo okusno okrašeni, so strele
vrle narodno zavedne dame, ki se niso
strašile ne truda ne žrtve, da so na-
pravile iz veselice nekaj res izrednega.
Paviljonu za cvetlice, srečolov in kavo
sta načelovali g. Planinšekova in Ah-
činova, paviljonu za šampanjec in bu-
teljke pa g. Počkarjeva in Abulnerjeva,
svitle kronice pa so ti vedle izvabili
za srečke ljubke gospodične, ki se jih
niši mogel in ne hotel ubraniti ker je
vsaki stalo že na obrazu zapisano, da
ti lahko prinese srečo. Bile so to obe
gdč. Petačevi, gdč. Stupica, gdč. Hri-
barjeva, gdč. Ribnikarjeva, gdč. Ra-
dovanovi Pavla in Minka, gdč. Ogrin-
čevi Ivanka in Angela, gdč. Koricka,
gdč. Sokličeva, gdč. Armiceva, gdč.
Hitičeva in gdč. Stražarjeva. Veselica
je prinesla političnemu in izobraže-
valnemu društvu za dvorski okraj brez
dvoma precejšnjo gmotno podporo, še
večji pa je bil nje moralni uspeh.

— **Podružnica Ljubljana I. avstr.**
društva drž. slug vabi k javnemu
shodu državnih uslužbencev, ki se vrši
v nedeljo, dne 10. septembra t. l. ob
3. pop. v restavraciji pri »Crnem orlu«
v Gosposki ulici št. 3. Dnevni red:
1. Položaj državnih uslužbencev. 2. Do-
sega sredstev za olajšanje draginskega
pritiska napram državnim slugam.
3. Prostji predlogi.

— **Iz Smartna pri Litiji.** Tukajšnje
pevsko društvo »Zvon« priredi dne
10. t. m. na vrtu g. I. Zoreta v Črnem
potoku dobrodelni koncert in srečolov
s sodelovanjem tamburaškega zboru.
Čisti dobiček je namenjen nesrečnim
pogorelcem v Mokronogu. Vabimo in
prosimo vsa blaga srca, da se kar
moč v največjem številu udeleže te
prireditve in tako vsak po svoji moči
nekoliko pomore olajšati in hladiti bol
nesrečnih pogorcev. Začetek koncerta
je točno ob 3. popoldan, vstopnina
pa 50 v. Natančnejši spored se še pre-
dčasno objavi v časopisih.

— **Razdrto pri Postojni.** Zadnje
nedeljo 27. avgusta je praznovala
razdrsko gasilno društvo desetletni-
co obstanka z blagoslovljenjem nove-
ga gasilnega doma in brizgalne in v
lepo vspeło veselico v korist dru-
štva, združeno s tombolo. Ker so ga-
silna društva za deželo prava resnična
društva, zaslužijo vsled svojih hu-
manih ciljev še sploh pozornost s
strani občinstva, zlasti pa mora še

zanimati široko javnost veseli dogodek na Razdrtem, kajti malo je krajev s tako narodno-naprednim ljudstvom. Kar pa je veselico dvignilo nad nivo običajnih veselja in ji dalo čisto svoje posebno obilježje, je bila mnogobrojna udeležba in dejanska podpora tukajšnjih letoviščarjev, po večini iz Trsta in raznih narodnosti, tako da je moralo veseliti tudi človeka, ki je videl precej sveta, kako so priprosti Razdrčani umeli napraviti si skupno s svojimi letoviščarji vesel in lep dan, ki ga ni nič kazilo. Krasno vreme je radost le večalo. Novi gasilni dom in široki prostor pred njim sta bila okusno ozaljšana in prijazno vabila ljudi k raznim točkam veselice programa. Ob streljanju topčev se je popoldne ob treh blagoslovil dom in brizgalna, pri čemer sta imela ob navzočnosti okoliških deputacij in domačega društva pod vodstvom svojega vrliga in zaslužnega načelnika g. Michelija blagosloviljoči g. duhovnik kaplan Dimnik in nadzornik gasilnih društev postojanskega okraja g. Petrič simpatične in prečutne nagovore. Za kumice in kuma sta bila domačina g. Slavica Nachtigal, roj. Dolenc in g. Filip Kavčič ml., ki sta si za veselico tudi sicer stekla obilo zaslug. Po blagoslovljenju se je otvorila tombola z lepimi in mnogimi dobroti, in tu je z vsem priznanjem omeniti tukajšnjih letoviščarjev, ki so ne le cele množice listkov pokupili, temveč še posebej prispevali za dobitke. G. konzul Majer iz Trsta je razdal veliko število listkov med bednejše domače otroke, da so se mogli udeležiti srečolova, podaril društvu večjo vsoto in priskočil je celo na pomoč pri vršenju tombole, da jo je vodil. To je vredno tembolj poudariti, ker se domača in okoliška inteligenca z rednimi častnimi izjemami gospode iz Postojne, ni skoro nič brigala za veselico, še manj pa se je udeležila. Tudi okoliško ljudstvo je je koristim društva nekaj preveč odtegnilo. Ob času ognja seveda se bodo društva spomnili ti vsi. Po tomboli se je zvečer razvil ob zvokih sveže in neumorne tamburaške muzike iz Lozice živahen ples, ki je trajal dolgo v lepo zvezdnato noč. Za osvežila in okrepitele je skrbelo dvoje dobro prekrbljenih paviljonov ob straneh doma. In častno se mora priznati, da se je vsa nepriljudna in izredno vesela zabava, ki so se je udeležili z novimi pripevki za društvo tudi tuje, vršila brez najmanjšega nesoglasja. Tako je društvo doseglo vpoštevanja vreden moralen in gmoten uspeh, in želeli mu je, da se vedno lepše razvije in v okoliščini za boj proti vsem gmotnim in tudi moralnim ljudskim nesrečam. Mene, ki poročam, pa je obdajala misel, zakaj mi nimamo, ali pa imamo vedno manj svojih, pravih Gogoljev, umetniških opazovalcev narodne duše in njega življenja. S. Društvo slov. trgovskih potnikov. Odbor ima sejo v soboto, 9. t. m., ob 9. zvečer v društveni sobi v hotelu "Itrija". Ker bodo gg. odborniki pred obč. zborom večinoma na potovanju in ne bo več veliko sej, se prosijo gg. odborniki, ki skoro nikdar ne zahajajo radi k sejam, da vsaj te udeležijo. Ob enem naznanja odbor, da se je na njegovo okoliščino kot drugov odzvala slavna Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani z zneskom K 200; — kot ustanovni član, za kar ji bodi izrečena najskrajnejša zahvala. Kot podporni člana pa sta pristopila gostilničarja Ivan Malušič in Metlike in Josip Vidrih iz Ajdovščine.

Razne stvari.

* **Kolera.** V Budimpešti je zbolelo 1. t. m. neki dninar z zelo sumljivimi znaki. Na maneverskem polju je zbolel predvčerajšnjem domobranski nadporočnik Folkahazy, ki je bil dodeljen generalnemu štabu z zelo sumljivimi znaki. Vojaske oblasti so odredile najstrožje varnostne odredbe. — V Skoplju je zbolelo v četrtek 51 ljudi, umrlo pa 50 ljudi za kolero. V petek je zbolelo samo do treh popoldan še 60 ljudi. Zdravniki dela ne morejo zmagati. V Bitolju je zbolelo v petek 27 oseb za kolero. Trgovina v mestu in tudi na Kosovem polju je kupčija popolnoma prenehala.

* **Umoril na Ruskem.** V njegovem stanovanju so našli umorjenega državnega svetnika Melnikova, ki ga je zadavil neki odpuščen sluga in ga nato oropal. — Pri Aleksandrovske so našli truplo od socialnerevolucionarne stranke na smrt obsojenega agenta provokatorja Artinjenka. Umorjen je bil svoj čas eden izmed voditeljev socialnerevolucionarne stranke in ga je pozneje pridobil Azev za rusko policijo. — V Kijevu sta bila ustreljena veleposestnik Lipinski in njegova hčerka, ko sta ravno sedela skupaj v salonu. Umor so izvršili vaški župan in pet kmetov.

* **Inženir Richter.** Inženir Richter je brzojavil svoji ženi in trdil, da je zdrav. Gr. Jenjo, v katerih naznanja, da je zdrav, dospel v Solun in da se ne namerava

z železnico vrniti v domovino, ker ima prevelik strah pred četaši. Richter je baje med svojim ujetništvom deloma pozabil celo svoj materni jezik, naučil se pa ni nobenega drugega jezika. Richter sam je povedal (pa kako, če ne zna niti nemško?) da je moral ves čas, ko so ga skrivali četaši, ležati na zemlji. Četaši so zraven njega kvartali in zbijali šale. Njegov zemljevid so rabili kot namizni prt; imeli pa so izborna kukala, ki so jih ukradli turškim in grškim častnikom. Solunskemu kornemu poveljniku je povedal, da so ga četaši skrivali dva meseca na turškem ozemlju in da je bil šele zadnjih 16 dni skrit v kleti neke hiše v okolici Tirnove. Richter pa pravi nadalje, da so mu roparji skoro vedno, kadar so se kam premaknili, zavzeli oči in zamašili ušesa.

* **Še vedno „Monna Lisa“.** „Lokalanzeiger“ poroča iz Pariza: Neki restavrador slik ponavlja trditve, da je bila „Monna Lisa“, ki je izginila iz Luvra le kopija, katero je imel pred leti sam v rokah. Tedaj je bila ta kopija last nekega kupčevalca s starinami v St. Etienne. Restavrador jo je pozneje v Luvru spoznal na dveh zelenkastih pegah, ki jih je dobila slika v njegovem ateljeju. Molčal pa je, ker je vedel, da bi bilo napravilo njegovo razkritje zelo mučen vtisk. Policija v Glasgowu poroča v Pariz, da ji po vestni preiskavi ni prav nič znano o brzojavki, ki jo je baje dobil „Matin“ iz Glasgova o Monni Lisi. Policija v Glasgowu pravi, da smatra ono brzojavko najmanj za slab dovip. V petek je krožila po Parizu govorica, da je tat „Monne Lise“ že obljubil, da bo dal sliko v soboto nazaj. V soboto pa težko pogrešane in mnogo iskane Giocondo še ni bilo v Luvru.

Football-match „Hermes“ (Ljubljana) proti „Concordia“ (Zagreb) 2: 3. (2: 1).

Z včerajšnjim dnevom je stopil slovenski football prvič v regularno tekmo, kajti dosedanja matchi so bili zgolj lokalnega značaja in so se vršili večinoma le med domačimi kombiniranimi moštvi. — Včeraj pa nam je postavil hrvatski šport ostrega nasprotnika — svoje najboljšo nogometno moštvo H. F. K. Concordia iz Zagreba, ki je bilo kompletirano s 3 izbornimi igralci iz Gradca. Concordia je danes prvo jugoslovansko moštvo, ki je doseglo ne samo doma, marveč tudi v Gradcu in proti peštanskim klubom lepe zmage. — Ta sloves Concordije navdajal je pristaše našega prvega nogometnega društva „Hermes“ z opravičeno skrbjo, saj se je moralo slovensko društvo boriti proti Hrvatom brez skušenj in rutine, ki se jih more pridobiti le v dolgoletnem trainingu in matchi z dobrimi klubi. Rezultat tekme je tedaj za S. F. K. „Hermes“ naravnost časten in obuja najlepše nade, da se iz vrst tega kluba razvije sčasoma prvorazredno nogometno moštvo. Treba pa je še mnogo resnega dela, predvsem pa rednih tekem z zunanjimi društv, kajti le igra z močnejšimi nasprotniki more dovesti do potrebne dovršenosti. — Točno ob 1/2.5. prične Hermes igro; Hermes igra proti solncu, vzlic temu doseže v 5 minuti prvi gol za Ljubljano, kar je občinstvo pozdravilo z burnim ploskom. Prvemu голу sledi v 10. minuti iz srede drugi strel za Hermes. Igra postaja vedno bolj živahnja, tempo ostrejši. Hrvati si prizadevajo doseči uspeh in res pade v 30. minuti za Concordijo prvi gol. Hrvatje pospešujejo čimdalje bolj svoj tempo, vendar se jim pri izvršni obrani Hermes ne posreči izravnati. Halftime 2: 1 za Hermes. V drugi polovici Hrvatje odločno ves čas prevladujejo in igra se giblje večinoma na polju Ljubljancov, ki so imeli le semintja kak izpad, katerega zagrebški goolman sam vedno odbije. Hermes je vsled ostrega tempa dobro treniranih Zagrebčanov izčrpala vse moči, in se omenjuje edino le na defenzivo. V 15. minuti izravna Concordia, v 30 minuti ljubljanski goolman izvrstno reši kazenski strel iz daljave 11 m; končno pade v vednem obleganju ljubljanskih vrat odločilni gol za Zagreb. Concordia ima izvrstno izvežbano moštvo ki se odlikuje predvsem v kombinaciji in ima sila oster tempo. Najboljši je center forward, odlični tudi krilci ter branilca, naravnost prvorazredni pa je njihov goolman. — Hermes ima svoj uspeh zahvaliti predvsem vratarju, ki je z veliko bravuro rešil skoro nevzdržljive strele Zagrebčanov. Podpirala sta ga branilca, ki sta vsled pomanjkljive kombinacije morala posegati v igro tudi na mestih, kjer bi morali stati krilci.

Med napadalci se je posebno odlikovalo levo krilo in leva zveza, dober je bil tudi srednji krilec. Vsled premoči Concordije Ljubljanci niso mogli razviti kombinacije, katere se pa morajo še v izdatni meri priučiti. Igra, katere je vodil vzorno nepristransko sodnik dr. Berce, je bila

ves čas fair. Občinstvo, ki ga je prisostvovalo okoli 2000, je z vidnim interesom včasih celo preveč temperamentno, zasledovalo tek igre. Football postaja v Ljubljani vedno bolj popularen, grajati pa moramo posebej občinstva v igro, za katere pravilno vodstvo je edinole merodajen sodnik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Napredna zmaga v Ložu.

Lož, 4. septembra. Včeraj smo imeli tu občinske volitve po novem volilnem redu. Vkljub veliki klerikalni agitaciji je slajno zmagala narodno-napredna stranka. Loška napredna trdnjava je nepremagljiva.

Češko - nemška sprava.

Dunaj, 4. septembra. V češkem »Narodnem domu« v XV. okraju na Dunaju so imeli Čehi veliko zborovanje, na katerem so se bavili tudi s stališčem dunajskih Čehov proti češko-nemški spravi. Dunajski Čehi zahtevajo, da obsegaj češko-nemška sprava tudi dunajske in nižjeavstrijske Čehje. Sprejeli so tudi tozadevno resolucijo.

Praga, 4. septembra. Tu se je vršila konferenca prezidija državnoborskega češkega kluba, ki je bila sklicana na inicijativno poslanca Udržala ter se je bavila z delozmožnostjo češkega deželnega zbora in s stališčem čeških državnih poslancev napram Gautschu. V sredo se vrši nadaljevalna seja v kateri se bodo češki poslanci posvetovali o skupni taktiki proti vladi v jesenski kampanji državnega zbora in o češko-nemški spravi.

Konferenca Gautscha s Khuenom.

Dunaj, 4. sep. Danes ob 2. uri popoldan se odpelje min. predsednik Gautsch v Budimpešto, kjer bo konferiral z ogrskim ministrskim predsednikom Khuenom. Pri tej priliki pride na razgovor tudi mesno vprašanje in brambna reforma.

Državni železničarji. — Pasivna resistenca ali generalna stavka.

Praga, 4. septembra. V nedeljo dopoldne se je vršil na Žofini od 2000 železničarjev obiskan shod uslužbencev državnih železnic, ki so izrekli v posebni resoluciji želje državnih železničarjev ter zahtevali zlasti draginjsko doklado.

Dunaj, 4. septembra. V okraju Favoriten se je vršila državna konferenca koaliranih železničarjev avstrijskih železnic, katere se je udeležilo nad 800 delegatov. V seji, ki se bo vršila danes zvečer, bodo železničarji precizirali svoje zahteve, zlasti pa bodo zahtevali draginjsko doklado. Za slučaj, da železnice ne ugodijo njih zahtevam, groze s pasivno resistenco ali celo z generalno stavko, kakršno so imeli na Angleškem.

Cesar.

Ischl, 4. sept. Cesar se poda v drugi polovici oktobra v Budimpešto in od tam v Gödölle, kjer se vrše lovi.

Oboroževanje Belgije.

Bruselj, 4. septembra. Vojna uprava je izdala na vse industrijalce poziv, da morajo dati vojni upravi na razpolago svoje tovarne avtomobile, ki jih pošljejo potem v Antwerpen, napolnijo tam z vojno municijo in odpošljejo nato v trdnjave.

Kolera.

Berolin, 4. septembra. Beneški župan je prosil vlado za nujno pomoč proti grozečemu razširjanju kolere. V okolici mesta so okuženi vsi okraji in vedno bolj se krči pas kolere, ki zajame celo mesto. V Chilogriji je umrlo že mnogo bolnikov za kolero. Med umrlimi so tudi sanitetni uradniki. V Carpengi je obbolelo samo včeraj za kolero 40 oseb.

Budimpešta, 4. septembra. Vojasstvo straži bregove Donave, da ne more nobeden piti donavske vode. Višji policijski zdravnik je naročil, da se morajo podreti vse plavalnice in uničiti vsi deli teh plavalnic. — Vse te odredbe so v ozki zvezi z nevarnostjo, ki preti Budimpešti od Donave, da se raznese kolera.

Carigrad, 4. septembra. Med vojaštvom, ki se je vrnilo iz Albanije, je zbolelo več sto vojakov in več častnikov. Izmed 1500 vojakov, ki so bili nastanjeni na azijske obale Bospora, je umrlo 850. Od 40 častnikov živi samo še 6.

Carigrad, 4. septembra. Oficijalno se razglša, da se je pripetilo tam včeraj 33 novih slučajev kolere, umrlo je 25 oseb. V Brusi je umrlo 30 oseb.

Carigrad, 4. septembra. Ministrski svet je iz budgetarnih ozirnov zavrnil zahtevo županstva po subvenciji 100.000 turških funtov za boj proti koleri.

Solun, 4. septembra. Tu se je pripetilo 5 novih slučajev kolere in en slučaj v orožniški šoli. V Skoplju je zbolelo 47 ljudi, umrlo pa 22 oseb za

kolero. V Bitolju je zbolelo 52 oseb in umrlo 37.

Berolin, 4. septembra. »Morgenpost« poroča iz Carigrada, da je prišel sam vojni minister mirit vsled slučajev kolere razburjene vojske ravno v trenutku, ko so se uprli vojski svojim častnikom. Vojaki so predrli kordon in zanesli kolero tudi v okoliške vasi.

Maroko.

Madrid, 4. septembra. Oficijozno se zatrjuje, da bo Španska zasedla mesto Ifnis še-le meseca oktobra.

Papež.

Rim, 4. sept. Zdravstveno stanje papeža se je zopet poslabšalo, kolena so mu hudo otekla.

Ciklon.

Mesina, 4. sept. Nad mestom je razsajal včeraj zelo močan ciklon, ki je napravil mnogo škode na hišah. Mnogo hiš stoji v vodi.

Španska in Vatikan.

Pariz, 4. sept. Iz Rima se poroča, da bo novi španski poslanik pri Vatikanu nastopil svojo službo še pred koncem tega meseca. Prva posvetovanja novega poslanika z Vatikanom bodo obsegala zakonski načrt o verskih službah na Španskem.

Hmelj.

Norimberk, 4. sept. 600. Mirmo, slaba cena, 600.

Zrakoplovstvo.

Trutnov, 4. sept. V kraljevem dvoru je skušal v nedeljo dopoldan vzleteti znani češki zrakoplovec Kaspar pred več tisoč ljudmi. Vzlet se mu ni posrečil. Zrakoplov se je dvignil samo kakih 20 metrov visoko, potem pa se je nagnil in Kaspar je padel iz zrakoplova ter se pri padcu lahko poškodoval.

Gospodarstvo.

— **Pouk za vinogradnike.** C. kr. vinarski nadzornik gosp. B. Skalický priredi tekmo te jeseni več predavanj o trgatvi in umnem kletarstvu, in sicer: V petek (praznik), dne 8. septembra ob pol 8. dopoldne v St. Jernejcu; v nedeljo, dne 10. septembra ob 7. zjutraj v Semiču in ob 2. popoldne v Dobličah; v nedeljo, dne 16. septembra ob pol 8. zjutraj v St. Janžu in ob 3. popoldne v Tržišču; v nedeljo, dne 24. septembra ob 3. popoldne na Raki; v nedeljo, dne 1. oktobra zjutraj ob 8. v Vipavi in popoldne ob 3. na Gočah. — Z ozirom na veliko važnost umnega kletarstva, zlasti za izvoz našega vina v tujino, je želeli obilne udeležbe od strani vinogradnikov.

Poslano.*

Pevsko društvo »Slavec« — g. dr. Gojmir Kreku uredniku »Novih akordov«. Iz Vašega napada na naše društvo, v glasbeno književni prilogi »Novih akordov« št. 3, prihaja le ena točka prav jasno na dan in ta je, da ne morete prenesti, da se je društvo osmislilo na svojem občnem zboru javno protestirati proti pristranski oceni v Vašem listu glede lanskega koncerta »Zveze slovenskih pevskih društev«, v kateri ste »Slavec« povsem prezrli in odboru na njegovo tozadevno pismo niti odgovorili niste, kar stori vsako vestno uredništvo ako sprejme kak dopis, vsled tega postali ste v svojem napadu skrajno dolgi in ste nagromadili mnogo neresnic, kar dela vtisk in vprašanje ali urednik »N. A.« nima stvarnejših zadev razpravljati, kakor s takimi napadi polniti predale glasbene priloge, poleg tega pa še češkim glasbenim listom podtikati mnenje, katerega o nas nimajo in s tem čitatelje »N. A.« mistificirati, to je zlobnost, ki jo povzroča strast katere niste mogli brzdati v svojem napadu. V tem napadu pa se zrcali, da ste si pridobili jako malo vpogleda v društveno življenje sploh, ker drugače bi morali vedeti, da se ravno na občnih zbiorih razpravljajo vse važnejše društvene zadeve in ne bi tako abotno spravljali v zvezo, razpravo o društvenih znakih z interpelacijo glede ocen v Vašem listu.

V Vašem napadu na društvo »Slavec« omenjate, da je to molčeca vlnudnost, če društva pri nastopu v »Zvezinem« koncertu niste omenili, omenili ga pa radi tega niste, ker ni bilo nikake skladbe iz »N. A.« temveč dva novejša zbora skladatelja, ki ne sodeluje v »N. A.«, vprašajte pa občinstvo ki je bilo na koncertu navzoče, kakšen vtisk je naredil nastop »Slavec«, potem bodete drugače sodili. In kje pa je predpisano, da naj se le to poje kar »N. A.« prinašajo, kaj pa naši drugi skladatelji? Ali nam bodete morebiti dela teh prepovedati izvajati? Vsaj sami pravite, da bi bila najnost poročati o društvu, ki iz »N. A.« ničesar ni bilo. Jasen namen imate te skladatelje

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor to določa zakon.

bojkotirati. In povemo Vam, da tako mislijo tudi drugi ljudje o Vas. Sedaj pa sodite, ali ste pristranski v svojih poročilih ali ne? Sicer pa si nobeno društvo ne bode dalo predpisovati od nikogar, kako naj sestavlja svoje sporede, ker je to vsakega društva lastna zadeva. V obče pa dober pevovodja sam določuje pevske točke.

V svojem napadu osebno podarjate, da društvo ne goji takozvane »moderne« glasbe in mu odrekate pravice reprezentovati slovensko pesem, med ostalimi slovenskimi narodi. Dobro! Kaj pa so pololetos hruška in druga društva pri pevske slavnosti v Pragi, katere se je tudi »Slavec« kot edino slovensko pevsko društvo, udeležil? Ali so morebiti »Crnogorac Crnogorski«? »Svoji k svojim« i. dr. novejši skladbe? Ne! Ampak lepe so in efektne. In končno ako društvo in pevec iz lastnega žepa žrtvujejo do 5000 K, kakor je to »Slavec« storil in njegovi člani pevec, ki pripadajo izvečine obrtnodelavskemu poklicu, le da je bila slovenska pesem zastopana pri letošnjih pevskih slavnostih v Pragi, pač ne bode društvo hodilo k Vam za dovoljenje vprašati. Sicer pa je izza ploča streljati Vam jako lahko, mnogo lažje kakor pa gmotno žrtvovati se.

Glede koncertov bodi omenjeno, da je »Slavec« že v svojem začetku na tem polju ledino oral in tudi mnogo pripomogel k povzdigi slovenske opere, a za tem je prišel novoustaljeni pevski zbor »Glasbene Matice« kateremu pripada sedaj koncertno polje, tako da se je »Slavec« za tem postavil povsem na ljudsko stališče katerega zavzema še dandanes v tem smislu, da goji umetno in narodno pesem kolikor mogoče z zabavnimi prireditvami spojeno in priprani smo, da smo s tem mnogo pripomogli k razvoju slovenske pesmi. Več moralnega uspeha je s takimi prireditvami, kakor da bi društvo prirejalo strogo koncertne prireditve pri prazni dvorani. Neresničeno pa je, če nam podtikate »Miklavžev« in »Silvestrovo« večere, katere društvo »Slavec« ne prireja.

Nepristranost Vaših ocen pa se prav posebno vidi v naslednjem stavku napada v »N. A.« na »Slavec«, ki se glasi: »Novi akordi« niso sredstvo za brezplačno reklamo, kakor morejo to biti naši dnevniki«. — Torej plačati Vas je potreba, potem ugodno poročate. Nismo vedeli, da se Vaša vzor - stvarnost pričanja injenja z denarjem. Hvala za plačane ocene! Če bi »Slavec« vedel, da je potreba ocene v »N. A.« plačati, bi ne bilo nobene interpelacije na občnem zboru. »Slavec« išče stvarnih in ne plačanih prihodnje pač vseeno, če »N. A.« čanih ocen. Na podlagi tega nam je prinašajo kakne ocene o »Slavčevih« prireditvah, ali ne.

Nadalje omenjate, da slovenske pesmi, katere je »Slavec« izvajal na Češkem, znajo Čehi že sami na pamet, bodi omenjeno, da je ravno »Slavec« zanesel mnogo teh pesmi na Češko, med njimi tudi »Slovenec sem«, za katero je na prošnjo odposlal nad 15tim društvom partiture in kar je raznačilnejše da poje to pesem sedaj celo češka šolska mladina.

Kako velik vtisk je naredilo »Slavčev« potovanje na Češko, je prav jasno pokazala društvena 25letnica, o kateri »N. A.« v svoji nepristranosti seveda niso ničesar poročali, dasi so se pele tudi povsem nove skladbe, na to slavnost so češka društva odposlala nad 200 odposlancev, dokaz da ste s svojo trditvijo, da so »Slavčevi« izletli na Češko več škodovali, kakor koristili, jako osamljeni, kakor imate le malo takih ki odobravajo Vaš napad na »Slavec«, kajti dobili smo od več odličnih slovenskih skladateljev in zborovodij, kakor tudi iz drugih krogov, bodisi pisemna ali ustna sporočila, v katerih z ostrimi besedami obsojajo Vaš napad na naše društvo, svetujejo naj »Slavec« ostane na tej zažrtani poti, kakor do sedaj, ne oziraje se na levo in ne na desno.

Glede očitanja, da je »Slavčev« delovanje »denaplacirano« se pa vidi, da urednik »N. A.« naših lokalnih odnošajev prav nič ne pozna, kajti »Slavčev« priredbe so vedno mnogobrojno obiskane, toda »nedeplacirani« »Novi akordi« imajo med pevskimi društv, menda celih »devet« naročnikov, med katerimi je »Slavec« iz vsega početka, če tudi urednik »N. A.« trdi, da jih »Slavec« dosledno prezira.

Končno pa oprostite tudi Vi, če smo bili i mi primorani biti nekoliko ostrejši napram Vašemu napadu, ki znači zlobnost ali nepoznanje naših tukajšnjih razmer.

Slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani.

IVAN DRAŽIL I. r.,

predsednik.

LUDOVIK TRATNA I. r.,

tajnik.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustocemšek.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunske borze 4. septembra 1911.

Malobitni papirji.	Central	Blagovni
4% majevna renta	92-05	92-25
4% avstr. krona	95-80	96—
4% avstr. krona	92-05	92-25
4% avstr. krona	91—	91-20
4% kranjsko deželno posojilo	94-10	95-10
4% k. o. češke dež. banke	93-65	94-65

Srečke.	420—	432—
Srečke iz 1. 1860 1/2	606—	618—
„ tiska	310-50	322-50
„ zemeljske 1. izdaje	297—	303—
„ II.	279-50	285-50
„ ogrske hipotekne	248-50	254-50
„ dun. komunalne	507—	519—
„ avstr. kreditne	500—	512—
„ ljubljanske	86—	92—
„ avstr. rdeč. križa	69-40	75-40
„ ogr.	47—	53—
„ basilijska	36-50	40-50
„ turške	249-75	252-75

Belice.	477—	478—
Ljubljanske kreditne banke	652-50	653-50
Avstr. kreditnega zavoda	546-50	547-50
Dunajske bančne družbe	120-70	121-70
Južne železnice	741-75	742-75
Državne železnice	832-40	833-40
Alpine-Montan	324—	326—
Češke sladkorne družbe	281—	282—
Zivnostenske banke		

Valute.	11-37	11-40
Cekini	117-50	117-70
Marke	95-25	95-40
Franki	94-60	94-80
Libre	254—	255—
Rublj.		

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 760-7 mm.

septem.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetri	nebo
2.	9. pop.	743-6	23-8	sr. jvzh.	jasno
3.	9. zv.	743-6	16-7	sl. zah.	„
4.	7. zj.	743-1	9-9	brezvetr.	„
2.	2. pop.	740-7	27-5	slab jug	brezoblač.
3.	2. zv.	740-3	18-5	brezvetr.	„
4.	7. zj.	739-9	12-2	sl. jvzh.	„

Srednja predvčerajšnja temperatura 16-5°, norm. 16-7° in včerajšnja 18-6°, norm. 16-6°. Padavina v 24 urah 0-0 mm in 0-0 mm.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče in tast, gospod

ALOJZIJ COCLIG
posestnik

včeraj ob pol 2. uri popoldne po daljšem bolehanju v starosti 79 let, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v torek, 5. septembra t. l. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.
Bodi mu blag spomin.
Litija, 4. septembra 1911.

3011 **Žalujejo ostali.**

Zastoni

in franke dobi na zahtev vsak moj glavni katalog z okoli 4000 slikami darilnih in vseh vrst predmetov za hišno rabo.
C. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, Most št. 1165 (Češko).

komanditist

z vlogo 50.000 K. — Ponudbe pod „W. B. 6607“ odpošilja anončna eksp. Rudolf Mosse, Dunaj I.

Dva dijaka

iz boljše hiše

sprejme na hrano in stanovanje mestni učitelj **Janko Likar**, Nova ulica št. 3.

3012

Pozor! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo za 7 K 50 st.

Radi plačilne zaostalosti več velikih trgovin mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod proizvajalno ceno. Zato prodam vsakemu 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, usnje rjav ali črno zlatiširano, s kapicami in močno zbitimi podplati, zelo elegantna najnovejša fazona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7-50 K. Pošiljatev po povzetju. 3002

H. SPINGART, eksport čevljev. Krakov št. 268.

Sme se zamenjati in se vrne denar.

Učenca

sprejme v trgovino

mnogovrstnega blaga **Ferdinand Hlebš** v Kranju.

Prodajalka

izurjena v špecerijiški stroki, z daljšo prakso, želi vstopiti v večjo trgovino ali v filijalko. 2989

Naslov. pove uprav. »Sl. Nar.«

Dobro ohranjeni, malo rabljeni 3007

klavir

ima po zmerni ceni

na prodaj. na

Anton Kocuvan, trgovec v Šoštanju.

Namizna in za napravo jabolčnika

popolnoma dozorela

jabolka

so ceno na prodaj.

Več pove **Andrej Uršič**, Hirska Bistrica, Notranjsko. 3006

3006

Simon Treo

podjetnik in posestnik

včeraj popoldne ob pol 4. uri v 56. letu svoje starosti po dolgi in mučni bolezni mirno zaspal v Gospodu.
Pogreb predragega pokojnika bo v torek, dne 5. septembra 1911 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 23-25 na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi v lastno rakev k večnemu počitku.
Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani in v več drugih cerkvah.
Plemenitega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.
V LJUBLJANI, dne 4. septembra 1911.

Žalujejo ostali.

Matevž Medica

lesni trgovec in posestnik

po težki smrtni borbi odšel danes 2. septembra 1911 zvečer ob 7 1/2. uri, v starosti 69. let v brezkončno večnost.
Pogreb bo v ponedeljek 4. septembra t. l. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v St. Petru na Krasu št. 45 na domače pokopališče.
Maše zadušnice se bodo služile v domači farni cerkvi.
Prosi se tihega sožalja.
St. Peter, dne 2. septembra 1911.

3008 **Žalujejo ostali.**

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega : Francka :“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti je našel pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

3008

„SLAVIJA“

„ . . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi“

Reservni fond K 53.758.289-84. — Kapitalna odškodnina in kapitalizacija K 115.300.000-01.

Pe velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovensko-narodno upravo.

Vse poslovanje dejno v pisarni so v lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

3008

Anton Louše

c. kr. profesor

Paula Role

koncertna pevačka 3003

~ ~ ~ poročena. ~ ~ ~

Rjed, dne 4. septembra 1911.

Brez vsakega posebnega naznanila.

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

3003

Trgovski pomočnik

slovenskega in nemškega jezika zmožen in dober manufakturiist se sprejme pri Kristjani Starki, trg. z mešaniam blagom. Ševnica ob Savi. 3001

3001

GOSTILNA „HOTEL VEGA“

3009 Spod. Šiška pri Ljubljani

se takoj odda v najem ali pa na račun

Vpraša se osebno pri lastniku

Anton Maver v hotelu ali Metelkovi ulici št. 19 v Ljubljani.

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

3009

Ljubljana Kavarna Leon Stari trg

Cenjenim p. a. gostem in slav. občinstvu iz Ljubljane in z dežele naznanjam, da sem svojo kavarno popolnoma na novo preuredil in opremil. Terasa postrežba. Karambolistom na Kranjskem sem na razpolago vsak čas na karambol-match.

Odprto celo noč. Odprto celo noč.

Z velespoštovanjem **F. L. Pogačnik.**

Štev. 984.

Razpisuje

se služba nadzornika za vodovod za Radovljico in okolico v obsegu 38 km. Prosilec mora biti izučen monter zmožen slovenskega jezika. — Ponudbe s prepisi spričeval se naj vložijo do 15. septembra. — Službo se lahko takoj nastopi. Plača po dogovoru. ::

Mestno županstvo v Radovljici.

Radovljica, dne 1. septembra 1911.

2983

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“

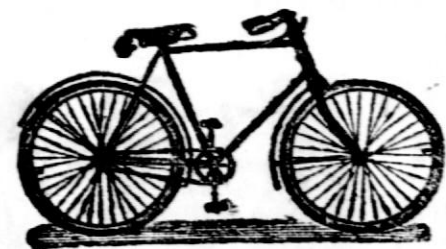
pri **Fr. Čudnu**, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za vezenje s strojem brezplačno.

918

Geniki zastoj in poštino preste.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

stanovanje

2 ali 3 sobe s kuhinjo in pritlikinami. Ponudbe na naslov ga. **Ant. Krejči**, Kranj.

Lokal

ev. stanovanje pripraven za trgovino ali obrt, na Kongresnem trgu št. 13

se odda v najem s 1. novembrom.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo »Slov. Naroda«.

2501

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno **črne dalmatinske vino**

233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 450.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova u. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših, najfiniših

cilindrov, klobukov, slamnikov in čepic.

Blago ceno in solidno.

RAZGLAS.

Radi razširjenja kolere v Turčiji odredilo je c. kr. ministrstvo za notranje zadeve z razpisom z dne 14. avgusta l. l. št. 5935/S. petdnevno zdravstveno nadzorovanje vseh iz vseh iz evropske Turčije dohajajočih oseb, kakor to že velja za dohajajoče iz Italije. Da se zamore to nadzorovanje točno izvrševati, odreja mestni magistrat, da se vsi hotelirji, gostilničarji in sploh vsi, ki oddajajo prenočišča ali stanovanja, ravn tako tudi poglavarji družin gled družinskih članov, naznanijo takoj vsako iz Turčije došlo osebo pri mestnem zglasovalnem uradu, v slučaju sumljivega obolenja pa to nemudoma prijavijo.

Zdravstveno nadzorovanje se vrši za čas petih dni, brez osebne nadlogovanja in brez omejitve prostega prometa.

Prestopki proti tej odredbi se bodo kuznovali v smislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857 drž. zak. št. 198.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 31. avgusta 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik **Laschan I. r.**

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, dne 22. avgusta 1911.

Št. 1054/m. š. sv.

2944

Razglas.

Šolsko leto 1911/2 se prične na **mestnih ljudskih šolah** ljubljanskih **dne 16. septembra 1911**

s klicanjem sv. Duha in potem takoj z rednim šolskim poukom.

Vpisavalo se bode dne **13., 14. in 15. septembra 1911 v šolskih poslopih**, to je: za I. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju v Komenskega ulici št. 17; za II. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Cojzovi cesti št. 5; za III. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 21 (II. nadstropju); za IV. mestno deško ljudsko šolo v novem šolskem poslopiju na Prulah št. 13, za mestno trirazrednico na Barju v šolskem poslopiju na Karolinski zemlji št. 40; za mestno nemško deško ljudsko šolo v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 21 pri tleh; za mestno slovensko dekliško osemrazrednico v šolskem poslopiju na Sv. Jakoba trgu št. 1; za mestno dekliško osemrazrednico v šolskem poslopiju na Erjavčevi cesti št. 19.

V novo IV. mestno deško ljudsko šolo se bodo sprejemali dečki iz II. okraja (Sv. Jakob) ljubljanskega mesta do Tranče, dalje iz predkrajev Hradekega vas in Dolenjska cesta in iz severne polovice Karolinske zemlje, končno iz Kuhnove in Domobranske ceste ter iz vzhodne polovice Strelške ul.

Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani se v mestne šole ne bodo sprejemali.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik **Laschan I. r.**

Narodna knjigarna

Prešernova ulica št. 7 v Ljubljani Prešernova ulica št. 7

združena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega, komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga ..

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpreprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpreprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Črnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske. Trgovcem pri večjih naročilih izredna popast.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na pisalne stroje

vseh sistemov

po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitice, oznanila, fakture, trgovska pisma itd. itd.